

ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«УЖГОРОДСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»
СТОМАТОЛОГІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
КАФЕДРА ХІРУРГІЧНОЇ СТОМАТОЛОГІЇ ТА КЛІНІЧНИХ ДИСЦИПЛІН

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Декан стоматологічного факультету
проф. Євген КОСТЕНКО
«29» вересня 2023 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ХІРУРГІЧНА СТОМАТОЛОГІЯ

Рівень вищої освіти	другий(магістерський)
Галузь знань	22 Охорона здоров'я
Спеціальність	221 Стоматологія
Освітня програма	Стоматологія
Статус дисципліни	обов'язкова (ОК 33)
Мова навчання	українська, англійська

Ужгород 2023

Робоча програма навчальної дисципліни «**Хірургічна стоматологія**» для здобувачів вищої освіти галузі знань **22 Охорона здоров'я** спеціальності **221 Стоматологія** освітньої програми **Стоматологія**.

Розробники:

Розділи: «Пропедевтика хірургічної стоматології», «Абсцеси і флегмони щелепно-лицевої ділянки», «Ускладнення запальних процесів щелепно-лицевої ділянки»

- Брехлічук П.П. – кандидат медичних наук, доцент кафедри хірургічної стоматології та клінічних дисциплін.
- Мельник Л.В. – старший викладач кафедри хірургічної стоматології та клінічних дисциплін.

Розділи: «Доброякісні пухлини та пухлиноподібні новоутворення щелепно-лицевої ділянки», «Злоякісні пухлини щелепно-лицевої ділянки», «Військова стоматологія. Вогнепальні і невогнепальні пошкодження нижньої щелепи», «Наслідки вогнепальних ран. Вогнепальні та невогнепальні пошкодження виличних та носових кісток, переломи верхньої щелепи».

- Гелей В.М. – кандидат медичних наук, доцент кафедри хірургічної стоматології та клінічних дисциплін;
- Гелей Н.І. – PhD., доктор філософії, доцент кафедри хірургічної стоматології та клінічних дисциплін.

Розділи: «Пластична та косметична хірургія в клініці хірургічної стоматології», «Субординатура»

- Мочалов Ю.О. – доктор медичних наук, професор кафедри хірургічної стоматології та клінічних дисциплін.
- Брехлічук П.П. – кандидат медичних наук, доцент кафедри хірургічної стоматології та клінічних дисциплін.
- Домище М.Ю. – старший викладач кафедри хірургічної стоматології та клінічних дисциплін.

Робочу програму розглянуто та затверджено на засіданні кафедри **хірургічної стоматології та клінічних дисциплін**
протокол № 10 від «10» березня 2023 р.

Завідувач кафедри доц. Гема-Багіна Н.М.

Схвалено науково-методичною комісією стоматологічного факультету

протокол № 8 від «21» березня 2023 р.

Голова науково-методичної комісії
стоматологічного факультету

проф. Клітинська О.В.

© Кафедра хірургічної стоматології та клінічних дисциплін 2023 р.

© ДВНЗ «Ужгородський національний університет», 2023 р.

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Розподіл годин за навчальним планом	
	Денна форма навчання	Заочна форма навчання
Кількість кредитів ЄКТС – 19,5	Рік підготовки:	
Загальна кількість годин – 585	3-й, 4-й, 5-й	-
Кількість модулів – 10	Семестр:	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2,5 – 3 (3-й курс) 2,0 (4-й курс) 5,0 (5-й курс) самостійної роботи студента – 1,0 – 2,5	5-й, 6-й, 7-й, 8-й, 9-й, 10-й	-
	Лекції:	
	70	-
	Клінічні:	
	320	-
Вид підсумкового контролю: залік, іспит	Лабораторні:	
	-	-
Форма підсумкового контролю: усна, письмова	Самостійна робота:	
	195	-

2. МЕТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Метою вивчення навчальної дисципліни «Хірургічна стоматологія» - є фахова підготовка лікаря-стоматолога, яка передбачає засвоєння питань теорії й практики з усіх розділів хірургічної стоматології та основ ЩЛХ, починаючи з організації роботи хірургічного відділення стоматологічної поліклініки та щелепно-лицевого стаціонару до надання ургентної допомоги при невідкладних станах і в вогнищах масового ураження та кваліфікованої хірургічної стоматологічної та реконструктивно-відновної допомоги при захворюваннях ЩЛД.

Відповідно до освітньої програми, вивчення дисципліни сприяє формуванню у здобувачів вищої освіти таких компетентностей:

Інтегральна компетентність (ІК): здатність розв'язувати типові та складні спеціалізовані задачі і проблеми в галузі охорони здоров'я за спеціальністю «Стоматологія», у професійній діяльності або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень або здійснення інновацій та характеризується комплексністю та невизначеністю умов та вимог.

Загальні компетентності (ЗК):

- Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу (ЗК-1).
- Знання та розуміння предметної області. та розуміння професійної діяльності (ЗК-2).
- Здатність застосовувати знання у практичній діяльності (ЗК-3).
- Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово (ЗК-4).
- Здатність спілкуватися англійською мовою (ЗК-5).
- Мати навички використання інформаційних комунікаційних технологій (ЗК-6).
- Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел (ЗК-7).
Здатність до адаптації та дії в новій ситуації (ЗК-8).
- Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми (ЗК-9).
- Здатність бути критичним і самокритичним (ЗК-10).
- Здатність працювати в команді (ЗК-11).
- Здатність діяти соціально відповідально та свідомо (ЗК-13).
- Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні (ЗК-14).

Фахові компетентності спеціальності (ФК):

- Спроможність збирати медичну інформацію про пацієнта і аналізувати клінічні дані (ФК-1).
- Спроможність інтерпретувати результат лабораторних та інструментальних досліджень (ФК-2).
- Спроможність діагностувати: визначати попередній, клінічний, остаточний, супутній діагноз, невідкладні стани (ФК-3).
- Спроможність планувати та проводити заходи із профілактики захворювань органів і тканин ротової порожнини та щелепно-лицевої ділянки (ФК 4);
- Спроможність до проектування процесу надання медичної допомоги: визначати підходи, план, види та принципи лікування захворювань органів і тканин ротової порожнини та щелепно-лицевої ділянки (ФК 5);
- Спроможність визначати раціональний режим праці, відпочинку, дієти у хворих при лікуванні захворювань органів і тканин ротової порожнини та щелепно-лицевої ділянки (ФК 6);
- Спроможність визначати тактику ведення пацієнтів із захворюваннями органів і тканин ротової порожнини та щелепно-лицевої області з супутніми соматичними захворюваннями (ФК-7).
- Спроможність виконувати медичні та стоматологічні маніпуляції (ФК-8).

- Спроможність проводити лікування основних захворювань органів і тканин ротової порожнини та щелепно-лицевої області (ФК-9).
- Спроможність до організації та проведення скринінгового обстеження в стоматології (ФК-12).
- Спроможність ведення нормативної медичної документації (ФК 14);
- Опрацювання державної, соціальної та медичної інформації (ФК 15);
- Спроможність до організації та проведення реабілітаційних заходів та догляду у пацієнтів із захворюваннями органів ротової порожнини та щелепно-лицевої ділянки (ФК 16).
- Спроможність до правового забезпечення власної професійної діяльності (ФК-17).

3. ПЕРЕДУМОВИ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Передумовами вивчення навчальної дисципліни «Хірургічна стоматологія» є опанування таких навчальних дисциплін (НД) освітньої програми (ОП):

- ОК 4. Латинська мова та медична термінологія
- ОК 8. Медична інформатика
- ОК 9. Медична хімія
- ОК 10. Біологічна та біоорганічна хімія
- ОК 11. Медична біохімія
- ОК 12. Анатомія людини
- ОК 13. Гістологія, цитологія та ембріологія
- ОК 14. Фізіологія
- ОК 15. Мікробіологія, вірусологія та імунологія
- ОК 16. Клінічна анатомія та оперативна хірургія
- ОК 19. Патоморфологія
- ОК 20. Патофізіологія
- ОК 21. Фармакологія
- ОК 26. Внутрішня медицина (у тому числі інфекційні хвороби та епідеміологія, клінічна фармакологія)
- ОК 27. Хірургія (у тому числі онкологія та нейрохірургія)
- ОК 29. Радіологія
- ОК 31. Судова медицина (стоматологія). Медичне право України
- ОК 32. Терапевтична стоматологія
- ОК 34. Ортопедична стоматологія
- ОК 35. Ортодонтія
- ОК 42. Дитяча хірургічна стоматологія

4. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Відповідно до освітньої програми, вивчення навчальної дисципліни «Хірургічна стоматологія», повинно забезпечити досягнення здобувачами вищої освіти таких програмних результатів навчання (ПРН):

Програмні результати навчання	Шифр ПРН
Виділяти та ідентифікувати провідні клінічні симптоми та синдроми; за стандартними методиками, використовуючи попередні дані анамнезу хворого, дані огляду хворого, знання про людину, її органи та системи, встановлювати вірогідний нозологічний або синдромний попередній клінічний діагноз стоматологічного захворювання.	ПРН 1
Збирати інформацію про загальний стан пацієнта, оцінювати психомоторний та фізичний розвиток пацієнта, стан органів щелепно-лицевої ділянки, на підставі результатів лабораторних та інструментальних досліджень оцінювати	ПРН 2

інформацію щодо діагнозу.	
Призначати та аналізувати додаткові (обов'язкові та за вибором) методи обстеження (лабораторні, рентгенологічні, функціональні та/або інструментальні), пацієнтів із захворюваннями органів і тканин ротової порожнини і щелепно-лицевої ділянки.	ПРН 3
Визначати остаточний клінічний діагноз, дотримуючись відповідних етичних і юридичних норм, шляхом прийняття обґрунтованого рішення та логічного аналізу отриманих суб'єктивних і об'єктивних даних клінічного, додаткового обстеження, проведення диференційної діагностики під контролем лікаря-керівника в умовах лікувальної установи.	ПРН 4
Встановлювати діагноз невідкладних станів за будь-яких обставин (вдома, на вулиці, у лікувальній установі), в умовах надзвичайної ситуації, воєнного стану, обмеження інформації та часу.	ПРН 5
Планувати та втілювати заходи профілактики стоматологічних захворювань серед населення для запобігання розповсюдження стоматологічних захворювань.	ПРН 6
Аналізувати епідеміологічний стан та проводити заходи масової та індивідуальної, загальної та локальної медикаментозної й немедикаментозної профілактики стоматологічних захворювань.	ПРН 7
Визначати підхід, план, вид та принцип лікування стоматологічного захворювання шляхом прийняття обґрунтованого рішення за існуючими алгоритмами та стандартними схемами.	ПРН 8
Визначати характер режиму праці, відпочинку та необхідної дієти при лікуванні стоматологічних захворювань на підставі попереднього або остаточного клінічного діагнозу шляхом прийняття обґрунтованого рішення за існуючими алгоритмами та стандартними схемами.	ПРН 9
Визначити тактику ведення стоматологічного хворого за соматичної патології шляхом прийняття обґрунтованого рішення за існуючими алгоритмами та стандартними схемами.	ПРН 10
Проводити лікування основних стоматологічних захворювань за існуючими алгоритмами та стандартами схемами під контролем лікаря-керівника в умовах лікувальної установи.	ПРН 11
Аналізувати та оцінювати державну, соціальну та медичну інформацію з використанням стандартних підходів та комп'ютерних інформаційних технологій.	ПРН 14
Формувати цілі та визначати структуру особистої діяльності на підставі результату аналізу певних суспільних та особистих потреб.	ПРН 16
Дотримуватися здорового способу життя, користуватися прийомами саморегуляції та самоконтролю.	ПРН 17
Усвідомлювати та керуватися у своїй діяльності громадянськими правами, свободами та обов'язками, підвищувати загальноосвітній культурний рівень.	ПРН 18
Дотримуватися вимог етики, біоетики та деонтології у своїй фаховій діяльності.	ПРН 19
Організовувати необхідний рівень індивідуальної безпеки (власної та осіб, про яких піклується) у разі виникнення типових небезпечних ситуацій в індивідуальному полі діяльності.	ПРН 20
Виконувати медичні маніпуляції на підставі попереднього та/або остаточного клінічного діагнозу для різних верств населення та в різних умовах.	ПРН 21
Виконувати медичні стоматологічні маніпуляції на підставі попереднього та/або остаточного клінічного діагнозу для різних верств населення та в різних умовах.	ПРН 22

Очікувані результати навчання, які повинні бути досягнуті здобувачами освіти після опанування навчальної дисципліни «Хірургічна стоматологія»:

Очікувані результати навчання з дисципліни	Шифр ПРН
Знати: методику обстеження хворих з травмою щелепно-лищевої ділянки; принципи надання допомоги потерпілим при пошкодженнях щелепно-лищевої ділянки; принципи деонтології та лікарської етики в хірургічній стоматології і ЩЛХ; методики загального та місцевого знеболення, седацію в практиці хірурга-стоматолога (покази, протипокази, особливості проведення); травматичні пошкодження м'яких тканин ЩЛД; методики хірургічної обробки ран м'яких тканин ЩЛД; організацію онкостоматологічної допомоги.	ПРН 1 ПРН 2 ПРН 3 ПРН 4 ПРН 5 ПРН 6 ПРН 19 ПРН 22
Розуміти: сутність і механізм розвитку основних симптомів і синдромів при травмах та ушкодженнях ЩЛД, сприяти формуванню у студентів основ клінічного мислення, розпізнаванню та виявленню окремих симптомів травматичних ушкоджень ЩЛД, одонтогенних і остеогенних пухлиноподібних утворень ЩЛД, розумінню їх етіології та патогенезу, можливостей застосування сучасних методів діагностики в клініці хірургічної стоматології.	ПРН 3 ПРН 4 ПРН 5 ПРН 6 ПРН 20
Оволодіти: навичками збору анамнезу та огляду хворого з патологією ЩЛД; складанням плану та обстеження хворого з травмою ЩЛД; заповнення медичної документації; інтерпретацією результатів основних лабораторних та інструментальних методів дослідження; сформувати навички спілкування з пацієнтами, членами їх родин, колегами на основі принципів медичної етики і деонтології.	ПРН 3 ПРН 4 ПРН 10 ПРН 14 ПРН 19 ПРН 20
Аналізувати результати клінічних обстежень, лабораторних та інструментальних методів діагностики та розвинути вміння використовувати їх для вибору адекватних засобів лікування пацієнтів стоматологічного профілю, що мають хірургічну патологію.	ПРН 5 ПРН 8 ПРН 11 ПРН 14 ПРН 20 ПРН 21
Розвинути здатність студентів до творчого поєднання теоретичних знань і практичних навичок. розвинути вміння визначати та оцінювати провідні симптоми і синдроми у діагностиці травм і уражень ЩЛД в клініці хірургічної стоматології;	ПРН 14 ПРН 16 ПРН 17 ПРН 18 ПРН 20
Оцінювання готовності студента до самостійного проведення клінічного обстеження пацієнта у клініці хірургічної стоматології, використання отриманих даних для лікування пацієнтів стоматологічного профілю, що мають травми, ушкодження та онкологічні захворювання ЩЛД.	ПРН 10 ПРН 11 ПРН 14 ПРН 21 ПРН 22

5. ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Методи навчання при вивченні дисципліни

Пояснювально-ілюстративний метод. Студенти здобувають знання, слухаючи лекцію, з навчальної або методичної літератури у "готовому" вигляді. Сприймаючи й осмислюючи факти, оцінки, висновки, вони залишаються в межах репродуктивного (відтворювального) мислення.

Репродуктивний метод. Застосування вивченого на основі зразка, моделі діяльності або загальноприйнятих підходів під час практичних занять. Діяльність тих, кого навчають, є

алгоритмічною, тобто відповідає інструкціям, розпорядженням, правилам - в аналогічних до представленого зразка ситуаціях.

Метод проблемного викладення. Використовуючи доцільні джерела й засоби під час лекційних і практичних занять, педагог, перш ніж викладати матеріал, ставить проблему, формулює пізнавальне завдання, а потім, наводить систему доведень, порівнюючи погляди, різні підходи, показує спосіб розв'язання поставленого завдання. Здобувачі ступеня магістр стають ніби свідками і співучасниками наукового пошуку.

Пошуковий, або евристичний метод. Використовується в тій чи іншій мірі у всіх формах навчальних занять та під час індивідуальної чи самостійної роботи студента. Його суть – в організації активного пошуку розв'язання висунутих педагогом (чи самостійно сформульованих) пізнавальних завдань, в визначених випадках під керівництвом лектора, або на основі наведених прикладів і вказівок. Процес мислення набуває продуктивного характеру, але його поетапно скеровує й контролює педагог або самі студенти на основі роботи над навчально-методичною літературою.

Дослідницький метод. Після аналізу матеріалу, постановки проблем і завдань та короткого усного або письмового інструктажу ті, кого навчають, самостійно вивчають літературу, джерела, ведуть спостереження й виміри, наприклад, об'єму та інтенсивності фізичного навантаження, виконують інші пошукові дії. Ініціатива, самостійність, творчий пошук виявляються в дослідницькій діяльності найповніше. Методи навчальної роботи безпосередньо переходять у методи, які імітують, а іноді й реалізують науковий пошук.

Засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання з навчальної дисципліни є:

- тести;
- ситуаційні задачі;
- виконання письмових завдань;
- відповіді на теоретичні питання на заняттях;
- демонстрація практичних навичок;
- групові завдання з використанням імітаційних ігор на заняттях;
- презентації результатів виконаних завдань;
- співбесіда за результатами самостійної роботи;
- залік.

Форми контролю та критерії оцінювання результатів навчання

Форми поточного контролю: індивідуальне усне опитування, тестовий контроль (I-II рівня), вирішення ситуаційних задач, письмовий теоретичний контроль, виконання індивідуальних та групових навчальних завдань.

Форма модульного контролю: модульна контрольна робота (письмово, усно).

Форма і вид підсумкового семестрового контролю:

Семестр	Вид підсумкового контролю	Форма підсумкового контролю
6-й	залік (диференційований)	усно
7-й	залік	усно
8-й	іспит	усно
9-й	залік	усно
10-й	залік	усно

Перевірка та оцінювання знань, умінь і практичних навичок студентів здійснюються за 100-бальною, ECTS та національною шкалами (табл.5.1).

Таблиця 5.1. Загальна шкала оцінювання: рейтингова, національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Таблиця 5.2. Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти (модуль № 1)

Поточне оцінювання та самостійна робота						Модульна контрольна робота	Сума
T1	T2	T3	T4	T5	T6	40	100
5,5	5,5	5,5	5,5	5,5	5,5		
T7	T8	T9	T10	T11	-		
5,5	5,5	5,5	5,5	5,5	-		

T1, T2 ... T11 – теми

Таблиця 5.3. Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти (модуль № 2)

Поточне оцінювання та самостійна робота						Модульна контрольна робота	Сума
T1	T2	T3	T4	T5	T6	40	100
5	5	5	5	5	5		
T7	T8	T9	T10	T11	T12		
5	5	5	5	5	5		

T1, T2 ... T12 – теми

Оцінювання окремих видів навчальної роботи з дисципліни відповідно до табл. 5.2-5.3

Вид діяльності здобувача вищої освіти	Модуль № 1		Модуль № 2	
	Кількість	Максимальна кількість балів (сумарна)	Кількість	Максимальна кількість балів (сумарна)
Клінічні заняття	11	38	12	36
Лабораторні заняття (допуск, виконання та захист)	-	-	-	-

Комп'ютерне тестування при тематичному оцінюванні	11	11	12	12
Виконання завдань самостійної роботи	11	11	12	12
Письмове тестування при тематичному оцінюванні	-	-	-	-
Модульна контрольна робота	1	40	1	40
Разом	12	100	13	100

Таблиця 5.4. Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти (модуль № 3)

Поточне оцінювання та самостійна робота						Модульна контрольна робота	Сума
T1	T2	T3	T4	T5	T6	40	100
5,5	5,5	5,5	5,5	5,5	5,5		
T7	T8	T9	T10	T11	-		
5,5	5,5	5,5	5,5	5,5	-		

T1, T2 ... T11 – теми

Таблиця 5.5. Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти (модуль № 4)

Поточне оцінювання та самостійна робота							Модульна контрольна робота	Сума
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	40	100
8,5	8,5	8,5	8,5	8,5	8,5	8,5		

T1, T2 ... T7 – теми

Оцінювання окремих видів навчальної роботи з дисципліни відповідно до табл. 5.4-5.5

Вид діяльності здобувача вищої освіти	Модуль № 3		Модуль № 4	
	Кількість	Максимальна кількість балів (сумарна)	Кількість	Максимальна кількість балів (сумарна)
Клінічні заняття	11	38	7	39
Лабораторні заняття (допуск, виконання та захист)	-	-	-	-
Комп'ютерне тестування при тематичному оцінюванні	11	11	7	14
Виконання завдань самостійної роботи	11	11	7	7
Письмове тестування при тематичному оцінюванні	-	-	-	-
Модульна контрольна робота	1	40	1	40
Разом	12	100	8	100

Таблиця 5.6. Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти (модуль № 5)

Поточне оцінювання та самостійна робота					Модульна контрольна робота	Сума
T1	T2	T3	T4	T5	40	100
6	6	6	6	6		
T6	T7	T8	T9	T10		
6	6	6	6	6		

T1, T2 ... T10 – теми

Таблиця 5.7. Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти (модуль № 6)

Поточне оцінювання та самостійна робота						Модульна контрольна робота	Сума
T1	T2	T3	T4	T5	Захист історії хвороби	40	100
8	8	8	8	8	20		

T1, T2 ... T6 – теми

Оцінювання окремих видів навчальної роботи з дисципліни відповідно до табл. 5.6-5.7

Вид діяльності здобувача вищої освіти	Модуль № 5		Модуль № 6	
	Кількість	Максимальна кількість балів (сумарна)	Кількість	Максимальна кількість балів (сумарна)
Клінічні заняття	10	30	5	20
Лабораторні заняття (допуск, виконання та захист)	-	-	-	-
Комп'ютерне тестування при тематичному оцінюванні	10	20	5	10
Виконання завдань самостійної роботи	10	10	5	10
Написання історії хвороби	-	-	1	20
Модульна контрольна робота	1	40	1	40
Разом	11	100	7	100

Таблиця 5.8. Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти (модуль № 7)

Поточне оцінювання та самостійна робота								Модульна контрольна робота	Сума
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	40	100
7,5	7,5	7,5	7,5	7,5	7,5	7,5	7,5		

T1, T2 ... T8 – теми

Таблиця 5.9. Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти (модуль № 8)

Поточне оцінювання та самостійна робота							Модульна контрольна робота	Сума
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	40	100
8,5	8,5	8,5	8,5	8,5	8,5	8,5		

T1, T2 ... T7 – теми

Оцінювання окремих видів навчальної роботи з дисципліни відповідно до табл. 5.8-5.9

Вид діяльності здобувача вищої освіти	Модуль № 7		Модуль № 8	
	Кількість	Максимальна кількість балів (сумарна)	Кількість	Максимальна кількість балів (сумарна)
Клінічні заняття	8	36	7	39
Лабораторні заняття (допуск, виконання та захист)	-	-	-	-
Комп'ютерне тестування при тематичному оцінюванні	8	16	7	14
Виконання завдань самостійної роботи	8	8	7	7
Письмове тестування при тематичному оцінюванні	-	-	-	-
Модульна контрольна робота	1	40	1	40
Разом	9	100	8	100

Таблиця 5.10. Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти (модуль № 9)

Поточне оцінювання та самостійна робота										Модульна контрольна робота	Сума
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	40	100
1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5		
T11	T12	T13	T14	T15	T16	T17	T18	T19	T20		
1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5		
T21	T22	T23	T24	T25	T26	T27	T28	T29	T30		
1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5		
T31	T32	T33	T34	T35	T36	T37	T38	T39	-		
1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	-		

T1, T2 ... T39 – теми

Таблиця 5.11. Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти (модуль № 10)

Поточне оцінювання та самостійна робота										Модульна контрольна робота	Сума
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	40	100
1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5		
T11	T12	T13	T14	T15	T16	T17	T18	T19	T20		
1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5		
T21	T22	T23	T24	T25	T26	T27	T28	T29	T30		
1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5		
T31	T32	T33	T34	T35	T36	T37	T38	T39	-		
1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	-		

T1, T2 ... T39 – теми

Оцінювання окремих видів навчальної роботи з дисципліни відповідно до табл. 5.10-5.11

Вид діяльності здобувача вищої освіти	Модуль № 9		Модуль № 10	
	Кількість	Максимальна кількість балів (сумарна)	Кількість	Максимальна кількість балів (сумарна)
Клінічні заняття	39	20	39	20
Лабораторні заняття (допуск, виконання та захист)	-	-	-	-
Комп'ютерне тестування при тематичному оцінюванні	39	20	39	20
Виконання завдань самостійної роботи	39	20	39	20
Письмове тестування при тематичному оцінюванні	-	-	-	-
Модульна контрольна робота	1	40	1	40
Разом	40	100	40	100

Критерії модульного поточного оцінювання

Поточне модульне оцінювання проводиться шляхом проведення тестового контролю знань на заняттях, опитування студентів під час занять, виконання практичних індивідуальних і групових навчальних завдань, перевірки конспектів лекцій та домашніх завдань, аналізу відвідування та відробок пропущених занять. В ході поточного контролю, за кожен вид навчальної роботи студент отримує оцінку за національною чотирибальною шкалою (відмінно, добре, задовільно, незадовільно), яка потім переводиться у рейтингові бали. При оцінюванні засвоєння матеріалу кожного заняття модуля студенту виставляються оцінки за 4-бальною (традиційною) шкалою з використанням таких критеріїв оцінювання.

Оцінка «**відмінно**» виставляється за умови, якщо студент знає зміст заняття та лекційний матеріал у повному обсязі, ілюструючи відповіді різноманітними прикладами; дає вичерпні точні та ясні відповіді без будь-яких навідних питань; викладає матеріал без помилок; вільно вирішує тестові і ситуаційні задачі, а також виконує практичні завдання будь-якого рівня складності.

Оцінка «**добре**» виставляється, якщо студент знає зміст заняття та добре його розуміє, відповіді на питання викладає правильно, послідовно і систематично, але вони не є вичерпними, хоча на додаткові питання студент відповідає без помилок; вирішує всі задачі і виконує практичні завдання, відчуваючи складнощі лише у найважчих випадках.

Оцінка «**задовільно**» ставиться студентові на основі знання всього змісту заняття та при задовільному рівні його розуміння. Студент спроможний вирішувати спрощені завдання за допомогою навідних питань; частково вирішує задачі та виконує практичні навички, відчуваючи складнощі в ряді простих випадків; не спроможний самостійно систематично викласти відповідь, але на прямо поставлені прості запитання відповідає вірно.

Оцінка «**незадовільно**» виставляється у випадках, коли знання і уміння студента є нижчими за критерії задовільної оцінки.

У робочій програмі був застосований такий принцип конвертації традиційної системи оцінювання в бали (таблиця 5.4):

Таблиця 5.4. Конвертація традиційної системи оцінювання в бали:

Традиційна оцінка	Конвертація у бали
«5»	10-8
«4»	7-5
«3»	4-2
«2»	1 (0 балів за знання та 1 бал – за присутність на занятті)

Відпрацювання пропущених практичних занять здійснюється згідно графіка відробок у визначений час в чергових викладачів. При цьому потрібно показати написаний від руки конспект з пропущеної теми, пройти тестовий контроль та усно відповісти на поставлені питання, виконати практичне завдання, визначене викладачем (напр., продемонструвати певний метод клінічного обстеження пацієнта).

Оцінювання самостійної роботи студентів:

Оцінювання самостійної роботи студентів, яка передбачена в темі поряд з аудиторною роботою, здійснюється під час поточного контролю теми на відповідному аудиторному занятті. Оцінювання тем, які виносяться лише на самостійну роботу і не входять до тем аудиторних навчальних занять, контролюється при змістовому та підсумковому модульному контролі.

Кількість балів за різні види індивідуальної самостійної роботи студента залежить від її обсягу і значимості, але не більше 2 балів. Ці бали додаються до суми балів, набраних студентом за поточну навчальну діяльність (таблиця 5.5):

Таблиця 5.5. Критерії оцінювання самостійної роботи студентів

Бали	Критерії оцінювання
2	Студент повною мірою розкриває питання, винесені для самостійного опрацювання, вільно оперує поняттями і науковою термінологією, демонструє глибокі знання джерел, має власну думку щодо відповідної теми і здатний аргументовано її доводити.
1,5	Загалом матеріал самостійної роботи викладений достатньо повно, але студент припускається певних помилок при виконанні завдань, винесених для самостійного опрацювання, трапляються неточності, деякі питання розкриті неповністю.
1	Студент неповністю розкриває питання, винесені для самостійного опрацювання, слабо розуміє їх сутність, намагається робити висновки, але при цьому припускається грубих помилок, матеріал викладає нелогічно, непослідовно.
0,5	Виконана робота виглядає нашвидку зробленою чи незакінченою. Наявні значні фактичні помилки, незрозумілості, нерозуміння теми або невідповідність викладеного матеріалу передбаченій темі для самостійного опрацювання.

Таким чином, оцінка за модульне поточне оцінювання складається з оцінок за тестовий контроль на заняттях (0-2 балів), усної відповіді на теоретичні питання (0-5 балів), оцінок за виконання практичних індивідуальних та групових завдань (0-20 балів), самостійної роботи студента (0-2 балів). Максимальна оцінка за модульне поточне оцінювання складає 60 балів (табл. 5.2-5.11).

Критерії оцінювання підсумкового семестрового контролю

Підсумковий модульний контроль з дисципліни проводиться у вигляді заліку наприкінці 6-го семестру, 7-го семестру, 9-го і 10-го семестрів навчання і дає можливість визначити кінцевий ступінь рівня і якості засвоєння студентами теоретичних знань та практичних вмінь і навичок з даної дисципліни. Наприкінці 8-го семестру підсумковий модульний контроль з дисципліни проводиться у вигляді іспиту. Максимальна оцінка з підсумкового (семестрового) контролю становить 100 балів.

Підсумкова модульна оцінка з навчальної дисципліни визначається як середнє арифметичне результатів 2-х модулів та виставляється за 100-бальною шкалою, шкалою ЄКТС та національною шкалою. Переведення даних 100-бальної шкали у оцінки за національною шкалою та шкалою ЄКТС здійснюється в порядку, зазначеному в таблиці 5.1.

Студенти, підсумкова модульна оцінка яких становить 35-59 балів, зобов'язані пройти підсумковий (семестровий) контроль у формі заліку або іспиту, що передбачено робочим навчальним планом.

Під час проведення заліків та іспитів керуються наступними критеріями оцінок:

90-100 балів (А) заслуговує студент, який:

- всебічно, систематично і глибоко володіє навчально-програмовим матеріалом;
- вміє самостійно виконувати завдання, передбачені програмою, використовує набуті знання і вміння у нестандартних ситуаціях;
- засвоїв основну і ознайомлений з додатковою літературою, яка рекомендована програмою;
- засвоїв взаємозв'язок основних понять дисципліни та усвідомлює їх значення для професії, яку він набуває;
- вільно висловлює власні думки, самостійно оцінює різноманітні життєві явища і факти, виявляючи особистісну позицію;
- самостійно визначає окремі цілі власної навчальної діяльності, виявив творчі здібності і використовує їх при вивченні навчально-програмового матеріалу, проявив нахил до наукової роботи.

82-89 балів (В) заслуговує студент, який:

- повністю опанував і вільно (самостійно) володіє навчально-програмовим матеріалом, в тому числі застосовує його на практиці, має системні знання в достатньому обсязі відповідно до навчально-програмового матеріалу, аргументовано використовує їх у різних ситуаціях;
- має здатність до самостійного пошуку інформації, а також до аналізу, постановки і розв'язування проблем професійного спрямування;
- під час відповіді допустив деякі неточності, які самостійно виправляє, добирає переконливі аргументи на підтвердження вивченого матеріалу;

74-81 бал (С) заслуговує студент, який:

- в загальному роботу виконав, але відповідає на екзамені з певною кількістю помилок;
- вміє порівнювати, узагальнювати, систематизувати інформацію під керівництвом викладача, в цілому самостійно застосовувати на практиці, контролювати власну діяльність;
- опанував навчально-програмовий матеріал, успішно виконав завдання, передбачені програмою, засвоїв основну літературу, яка рекомендована програмою;

64-73 бали (D) заслуговує студент, який:

- знає основний навчально-програмовий матеріал в обсязі, необхідному для подальшого навчання і використання його у майбутній професії;
- виконує завдання непогано, але зі значною кількістю помилок;
- ознайомлений з основною літературою, яка рекомендована програмою;
- допускає на заняттях чи екзамені помилки при виконанні завдань, але під керівництвом викладача знаходить шляхи їх усунення.

60-63 бали (E) заслуговує студент, який:

- володіє основним навчально-програмовим матеріалом в обсязі, необхідному для подальшого навчання і використання його у майбутній професії, а виконання завдань задовольняє мінімальні критерії. Знання мають репродуктивний характер.

35-59 балів (FX) виставляється студенту, який:

- виявив суттєві прогалини в знаннях основного програмового матеріалу, допустив принципові помилки у виконанні передбачених програмою завдань.

менше 35 балів (F) – виставляється студенту, який:

- володіє навчальним матеріалом тільки на рівні елементарного розпізнавання і відтворення окремих фактів або не володіє зовсім;
- допускає грубі помилки при виконанні завдань, передбачених програмою;

- не може продовжувати навчання і не готовий до професійної діяльності після закінчення університету без повторного вивчення даної дисципліни.

При виставленні оцінки враховуються результати навчальної роботи студента протягом семестру.

Перезарахування результатів навчання, здобутих у неформальній освіті

Відповідно до чинного законодавства України та Положення про порядок визнання в ДВНЗ «Ужгородський національний університет» результатів навчання, здобутих у неформальній освіті (від 03 березня 2020 р., <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/22966>) здобувачі вищої освіти мають право на визнання результатів навчання, здобутих у неформальній освіті. Визнання таких результатів можливо тільки для навчальних дисциплін, які починають викладатися із другого семестру.

Визнання результатів навчання, здобутих у неформальній освіті, можливо якщо такі відповідають вимогам освітньої програми щодо формування запланованих компетентностей. Загалом за період навчання результати навчання в неформальній освіті можуть бути зараховані в обсязі не більше 10% загальної кількості кредитів ЄКТС, передбачених освітньою програмою.

Види неформальної освіти, результати яких можуть бути перезараховані: тематичні удосконалення, вебінари, курси, стажування, практики, тренінги, майстер-класи (ворк-шопи), організовані на платформах «Prometheus», «Coursera», закладів вищої освіти та офіційних провайдерів БПР, визнаних МОЗ України, участь у наукових форумах та конференціях, публікації у фахових наукових виданнях та виданнях, включених до наукометричних баз «Scopus» та «Web of Science». Тематика вказаних заходів та активності повинна відповідати змісту робочої програми (тематичні плани лекцій та практичних/семінарських занять).

Процедура визнання результатів навчання, здобутих у неформальній освіті проводиться комісійно. Для цього здобувач вищої освіти не пізніше 30 календарних днів до завершення семестру (в якому вивчається навчальна дисципліна, щодо якої бажає провести перезарахування результатів навчання) подає до деканату факультету відповідну заяву та документи, які підтверджують факт отримання неформальної освіти (сертифікат, посвідчення, свідоцтво, освітні програми тощо). Відповідно до отриманої заяви деканат утворює предметну комісію у складі гаранта освітньої програми, завідувача відповідної профільної кафедри та науково-педагогічних працівників, які викладають відповідну навчальну дисципліну. Комісія формує висновок щодо обсягів кредитів ЄКТС, можливих для перезарахування та надає його керівництву факультету та на профільну кафедру, відповідно до Положення про порядок визнання в ДВНЗ «Ужгородський національний університет» результатів навчання.

6. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

6.1. Зміст навчальної дисципліни

Модуль № 1 «Пропедевтика хірургічної стоматології»

Тема 1. Історія створення і організація хірургічної стоматологічної допомоги. Забезпечення, документація амбулаторного стоматологічного кабінету і відділення, знайомство зі структурою відділення щелепно-лищевої хірургії у клінічній лікарні.

Тема 2. Методика обстеження порожнини рота, щелеп, обличчя та шиї. Історія і досягнення кафедри.

Тема 3. Біль, його компоненти, провідні шляхи болю. Значення болю в медицині, стоматології.

Тема 4. Інструментарій для видалення зубів. Методики видалення зубів, показання та протипоказання до видалення зубів, підготовка хворого до операції.

Тема 5. Ускладнення під час видалення зубів і в післяопераційному періоді: клініка, діагностика, лікування і профілактика.

Тема 6. Місцеве потенційоване знеболення.

Тема 7. Загальне знеболення. Серцево-легенева реанімація.

Тема 8. Місцеві анестетики, їх властивості, побічні дії. Обладнання для місцевого знеболення.

Тема 9 Аплікаційна, інфільтраційна анестезія. Ускладнення, їх профілактика і лікування. Видалення зубів під аплікаційним, інфільтраційним знеболенням.

Тема 10. Позаротове знеболення нижньої щелепи: показання, ускладнення і їх лікування. Видалення зубів нижньої щелепи.

Тема 11. Внутрішньоротове знеболення нижньої щелепи: показання, ускладнення, їх лікування. Видалення зубів нижньої щелепи.

Тема 12. Модульний контроль №1.

Модуль № 2 «Пропедевтика хірургічної стоматології»

Тема 1. Підчоямкова, різцева анестезії: показання, можливі ускладнення, їх профілактика.

Тема 2. Видалення зубів верхньої щелепи.

Тема 3. Туберальна, піднебінна анестезія: показання, можливі ускладнення, їх профілактика. Видалення зубів верхньої щелепи.

Тема 4. Центральні провідникові методи знеболення щелеп і прилеглих тканин.

Тема 5. Хвороби прорізування зубів. Затримані та напівзатримані зуби.

Тема 6. Перикороніт: клініка, діагностика, лікування, ускладнення.

Тема 7. Періодонтити: класифікація, клініка, профілактика, хірургічні методи лікування.

Одонтогенна гранульома обличчя: клініка, лікування.

Тема 8. Одонтогенний періостит щелеп (гострий, хронічний): клініка, діагностика, лікування, ускладнення, фізіотерапія.

Тема 9. Гострий одонтогенний остеомієліт щелеп: етіологія, патогенез, класифікація. Досягнення кафедри.

Тема 10. Гострий одонтогенний остеомієліт щелеп: клінічний перебіг, диференційна діагностика, профілактика, лікування (хірургічне, медикаментозне, фізіотерапевтичне тощо), ускладнення. Досягнення кафедри.

Тема 11. Хронічний одонтогенний остеомієліт щелеп: клініка, діагностика, лікування, ускладнення, їх профілактика.

Тема 12. Специфічні запальні процеси щелепно-лищевої ділянки (актиномікоз, туберкульоз, сифіліс), СНІД: класифікація, клінічний перебіг, діагностика, лікування.

Тема 13. Модульний контроль №2.

Модуль № 3 «Абсцеси і флегмони ЩЛД»

Тема 1. Засвоєння правових норм з оформленням амбулаторної медичної картки пацієнта, хворого на періодонтит, періостит, перикороніт, остеомієліт. Закріплення навичок заповнення амбулаторної медичної картки .

Тема 2. Флегмони та абсцеси щелепно-лищевої ділянки : класифікація, етіологія, патогенез, клініка, перебіг, принципи лікування, профілактика ускладнень. Запальний процес ЩЛД: етіологія, патогенез, типи клінічних реакцій та особливості перебігу одонтогенних запальних захворювань. Роль імунної, гормональної, судинної, кровозгортувальної системи, тощо.

Тема 3. Лімфаденіти, аденофлегмони ЩЛД: : класифікація, етіологія, патогенез, клініка, перебіг, лікування, профілактика.

Тема 4. Фурункули і карбункули обличчя : класифікація, етіологія, патогенез, клінічний перебіг, лікування, ускладнення.

Тема 5. Бешиха обличчя , нома, гемодинамічні некрози . перевірка правильності заповнення зразка амбулаторної медичної картки.

Тема 6. Абсцеси піднебіння та під очноямкової ділянки: етіологія, особливості лікування, профілактика . флегмона орбіти: особливості виникнення , локалізація, клінічний перебіг, диференційна діагностика, хірургічні методи лікування.

Тема 7. Флегмони виличної, скроневої ділянки: особливості виникнення , локалізації, клінічного перебігу, диференційна діагностика, хірургічні методи лікування.

Тема 8. Флегмони щічної, білявушно-жувальної, поза щелепної ділянки: класифікація, особливості локалізації, клінічного перебігу, диференційна діагностика, хірургічні методи лікування.

Тема 9. Абсцес підязикового валика та щелепно-язикового жолобка: особливості клінічного перебігу, диференційна діагностика, лікування. Флегмони підпідборідної, підщелепної ділянки: особливості клінічного перебігу, диференційна діагностика, лікування.

Тема 10. Глибокі флегмони ЩЛД: відмінності від поверхневих. Флегмони при глоткового та крилопіднебінно-щелепного просторів: етіологія, патогенез, клініка, диференційна діагностика, лікування, ускладнення, профілактика. Флегмона крило-піднебінної та підскроневої ямок: особливості виникнення, локалізація, клінічний перебіг, диференційна діагностика, хірургічні методи лікування.

Тема 11. Флегмони язика, дна порожнини рота та шиї, гнилістно-некротична ангіна Жансуля-Людвіга: етіологія, патогенез, клініка, діагностика, лікування, ускладнення, профілактика.

Тема 12. Модульний контроль №3.

Модуль № 4 «Ускладнення запальних процесів ЩЛД»

Тема 1. Ускладнення запальних процесів, які виникають від флегмон, що локалізуються навколо верхньої щелепи: сепсис, абсцес мозку, тромбоз печеристого синусу.

Тема 2. Ускладнення запальних процесів, які виникають від флегмон, що локалізуються навколо нижньої щелепи: медіастеніти, пневмонії та інші: класифікація, патогенез, особливості клінічного перебігу, діагностика, клініка, лікування, прогноз. Інфекційно-токсичний шок.

Тема 3. Етіологічні та патогенетичні принципи загального та місцевого лікування одонтогенних запальних процесів обличчя та шиї. Накладання вторинних швів, косметичні аспекти.

Тема 4. Гострий і хронічний одонтогенний гайморит: етіологія, патогенез, класифікація, клініка, диференційна діагностика, профілактика, лікування, ускладнення. Пластичне усунення ороантрального сполучення.

Тема 5. Артрит та артроз скронево-нижньощелепного суглоба (СНЩС): класифікація, клінічний перебіг, діагностика, лікування, ускладнення і профілактика. Синдром больової дисфункції СНЩС. Хірургічна артроскопія СНЩС. Пластика СНЩС та його компонентів.

Тема 6. Гострий, хронічний некалькульозний сіалоденіт: етіологія, класифікація, клініка, діагностика, лікування, попередження ускладнень, профілактика. Пластика проток слинних залоз.

Тема 7. Слинно-кам'яна хвороба (сіалолітіаз): етіологія, патогенез, клініка, диференційна діагностика, лікування, ускладнення та їх попередження. Сіалози: класифікація, клініка, діагностика, профілактика, лікування.

Тема 8. Модульний контроль №4.

Модуль № 5 «Доброякісні пухлини та пухлиноподібні новоутворення ЩЛД»

Тема 1. Класифікація пухлин, етіологія, патогенез, закономірності росту і розвитку доброякісних пухлин, принципи їх диференційної діагностики та лікування.

Тема 2. Доброякісні пухлини та пухлиноподібні новоутворення м'яких тканин ЩЛД: папілома, фіброма, ліпома, гемангіома, атерома. Етіологія, патогенез, класифікація, гістологічна будова, клініка, диференційна діагностика, лікування та профілактика ускладнень.

Тема 3. Доброякісні пухлини та пухлиноподібні новоутворення м'яких тканин ЩЛД: нейрофіброматоз, дермоїдна та епідермальна кісти. Етіологія, патогенез, класифікація, гістологічна будова, клініка, диференційна діагностика, лікування та профілактика ускладнень.

Тема 4. Доброякісні пухлини та пухлиноподібні новоутворення м'яких тканин ЩЛД: кіста шиї серединна та бічна, брахіогенні кісти і нориці. Етіологія, патогенез, класифікація, гістологічна будова, клініка, диференційна діагностика, лікування та профілактика ускладнень.

Тема 5. Одонтогенні та неодонтогенні кісти щелеп. Етіологія, патогенез, класифікація,

гістологічна будова, клініка, диференційна діагностика, лікування та профілактика ускладнень.

Доброякісні одонтогенні пухлини щелеп: амелобластома (адамантинома). Класифікація, гістологічна будова, клініка, диференційна діагностика, принципи і методи лікування, профілактика ускладнень

Тема 6. Доброякісні одонтогенні пухлини щелеп: одонтома, цементома. Класифікація, гістологічна будова, клініка, диференційна діагностика, принципи і методи лікування, профілактика ускладнень.

Тема 7. Доброякісні неодонтогенні пухлини щелеп: остеобластома, остеома, остеоїд-остеома. Класифікація, гістологічна будова, клініка, диференційна діагностика, принципи і методи лікування, профілактика ускладнень.

Доброякісні неодонтогенні пухлини щелеп: хондрома, гемангіома, фіброма, епулід. Класифікація, гістологічна будова, клініка, диференційна діагностика, принципи і методи лікування, профілактика ускладнень.

Тема 8. Остеогенні пухлиноподібні новоутворення щелеп: фіброзна остеодисплазія, паратиреоїдна остеодистрофія, хвороба Педжета, еозинофільна гранульома етіологія, патогенез, класифікація, гістологічна будова, клініка, диференційна діагностика, особливості лікування, ускладнення, профілактика.

Тема 9. Доброякісні пухлини слинних залоз: плеоморфна, мономорфні аденоми класифікація, етіологія, гістологічна будова, клініка, диференційна діагностика, принципи і методи лікування. Кісти слинних залоз: класифікація, етіологія, гістологічна будова, клініка, диференційна діагностика, принципи і методи лікування.

Тема 10. Написання історії хвороби. Курація хворих. Самостійна робота студентів під керівництвом викладача.

Тема 11. Модульний контроль №5.

Модуль № 6 «Злоякісні пухлини ЩЛД»

Тема 1. Біологічні основи клінічної онкології. Передракові захворювання і рак шкіри обличчя: класифікація, гістологічна будова, клінічні форми, стадії захворювання, диференційна діагностика, лікування (хірургічне, променеве, хіміотерапія, імунокорекція), профілактика і запобігання ускладнень.

Тема 2. Передракові захворювання і рак нижньої губи: класифікація, гістологічна будова, клінічні форми, стадії захворювання, диференційна діагностика, принципи і методи лікування (хірургічне, променеве, хіміотерапія, імунокорекція), профілактика і запобігання ускладнень.

Тема 3. Передракові захворювання і рак слизової оболонки порожнини рота та язика: гістологічна будова, клінічні форми, стадії, диференційна діагностика, лікування, ускладнення і профілактика.

Тема 4. Злоякісні пухлини слинних залоз: гістологічна будова, клінічні форми, диференційна діагностика, лікування.

Тема 5. Рак і саркома щелеп: походження та гістологічна будова, класифікація, клініка, диференційна діагностика, лікування, ускладнення і профілактика. Злоякісні пухлини ший. Лімфаденопатії ЩЛД.

Тема 6. Захист історії хвороби.

Тема 7. Модульний контроль №6.

Модуль № 7 «Військова стоматологія. Вогнепальні і невогнепальні пошкодження м'яких тканин ЩЛД, переломи нижньої щелепи»

Тема 1. Предмет і завдання військової стоматології. Організація хірургічної стоматологічної допомоги пораненим у щелепно-лицеву ділянку у військовий, мирний час і екстремальних умовах. Види медичної допомоги в мирний та військових час. Принципи медичного сортування поранених в ЩЛД у військовий час.

Тема 2. Вогнепальні поранення і пошкодження м'яких тканин обличчя та щелеп. Надання медичної допомоги пораненим у військовий час на всіх етапах евакуації. Сучасна

вогнепальна рана, обстеження, діагностика, методи лікування. Вплив порушень естетики обличчя на психіку поранених.

Тема 3. Травматична хвороба: клініка, діагностика, лікування.

Тема 4. Ускладнення пошкоджень ЩЛД: кровотеча, асфіксія, травматичний шок. Медична допомога на місці травми та на етапах медичної евакуації.

Тема 5. Невогнепальні пошкодження м'яких тканин ЩЛД у військовий, мирний час та в екстремальних умовах. Вплив кліматичних умов на протікання ранового процесу. Строки первинної хірургічної обробки ран м'яких тканин обличчя. Види швів. Надання первинної медичної допомоги.

Тема 6. Невогнепальні пошкодження зубів (вивих, перелом зуба) та альвеолярного відростка, вивих нижньої щелепи у військовий, мирний час та екстремальних умовах. Обстеження хворих, діагностика, лікування, ускладнення. Допомога на полі бою та надання кваліфікованої і спеціалізованої медичної допомоги.

Тема 7. Пошкодження нижньої щелепи у військовий, мирний час та екстремальних умовах. Класифікація, клінічний перебіг, діагностика.

Тема 8. Медична допомога пораненим з переломами нижньої щелепи на місці травми та на етапах медичної евакуації. Допомога на полі бою та надання кваліфікованої і спеціалізованої медичної допомоги.

Тема 9. Модульний контроль №7.

Модуль № 8 «Наслідки вогнепальних ран. Вогнепальні та невогнепальні пошкодження виличних та носових кісток, переломи верхньої щелепи»

Тема 1. Невогнепальні, вогнепальні пошкодження верхньої щелепи у військовий, мирний час та в екстремальних умовах: анатомія пошкоджень, класифікація, клінічний перебіг.

Тема 2. Медична допомога, лікування хворим із переломами верхньої щелепи на місці травми, на етапах медичної евакуації. Досягнення вітчизняних вчених.

Тема 3. Невогнепальні та вогнепальні переломи виличних та носових кісток у військовий, мирний час та в екстремальних умовах: класифікація, клініка, діагностика. Медична кваліфікована та спеціалізована допомога. Ускладнення при вогнепальних пораненнях ЩЛД: вторинні кровотечі, травматичний остеомієліт, гайморит, бронхопульмональні ускладнення. Надання медичної допомоги.

Тема 4. Регенерація кісткової тканини. Види загоєння кісткової рани. Методи репозиції та іммобілізації відламків (тимчасова, постійна). Остеосинтез кісток лицевого скелету. Покази до проведення операції остеосинтезу. Методики проведення операції. Досягнення вітчизняних вчених.

Тема 5. Термічні пошкодження ЩЛД: опіки, обмороження обличчя, хімічні пошкодження: кислоти, луки, солі важких металів; фізичні пошкодження: електричним струмом. Надання медичної, кваліфікованої та спеціалізованої допомоги у військовий, мирний час та в екстремальних умовах. Обстеження, діагностика, лікування, профілактика ускладнень.

Тема 6. Наслідки вогнепальних пошкоджень ЩЛД: слинні фістули, параліч м'язової мускулатури, неврити, контрактури нижньої щелепи, неправильне зрощення переломів, дефекти та деформації. Клініка, діагностика, лікування.

Тема 7. Організація харчування та догляду за пораненими у щелепно-лицеву ділянку на етапах медичної евакуації.

Тема 8. Модульний контроль №8.

Модуль № 9 «Пластична та косметична хірургія в клініці хірургічної стоматології»

Тема 1. Анкілоз скронево-нижньощелепного суглоба: етіологія, патогенез, класифікація, клініка, діагностика, лікування.

Тема 2. Контрактура нижньої щелепи: етіологія, класифікація, клініка, диференціальна діагностика, лікування, профілактика.

Тема 3. Місцеві пластичні операції в щелепно-лицевій ділянці. Принципи планування, методи та прийоми місцевої пластичної хірургії.

- Тема 4.** Математичне обґрунтування планування пластичних операцій на шкірі обличчя та шиї з місцевими тканинами.
- Тема 5.** Набуті дефекти та деформації губ, щік: заміщення дефектів та усунення деформацій місцевими тканинами, зокрема клаптем на ніжці.
- Тема 6.** Набуті дефекти та деформації носа, підборіддя: заміщення дефектів та усунення деформацій місцевими тканинами, зокрема клаптем на ніжці.
- Тема 7.** Стебло Філатова. Показання до заміщення дефектів тканин та органів ЩІД стеблом Філатова. Методи підготовки стебла Філатова, міграції, навчання та закриття дефекту.
- Тема 8.** Дефекти шкіри обличчя, способи їх закриття вільним клаптем.
- Тема 9.** Дефекти слизової оболонки рота, носа, методи їх закриття вільним клаптем.
- Тема 10.** Розвиток черепа та черепно-лицьові деформації обличчя. Огляд пацієнтів.
- Тема 11.** Остеогенна та остеоіндуктивна терапія.
- Тема 12.** Трансплантація органів та тканин. Основний комплекс гістосумісності.
- Тема 13.** Реакція «трансплантат проти реципієнта» і реакція «реципієнт проти трансплантата».
- Тема 14.** Основні методи запобігання відторгненню трансплантата.
- Тема 15.** Біологічні принципи та методи трансплантації кісток та хрящів.
- Тема 16.** Принципи та методи імплантації штучних конструкцій. Результати, ускладнення.
- Тема 17.** Деформації нижньої щелепи: етіологія, патогенез, класифікація, клініка, діагностика, лікування, методи пересадки кісток та показання до них.
- Тема 18.** Дефекти нижньої щелепи: етіологія, патогенез, класифікація, клініка, діагностика, лікування, методи пересадки кісток та показання до них.
- Тема 19.** Деформації верхньої щелепи: етіологія, патогенез, класифікація, клініка, діагностика, лікування, методи пересадки кісток та показання до них.
- Тема 20.** Дефекти верхньої щелепи: етіологія, патогенез, класифікація, клініка, діагностика, лікування, методи пересадки кісток та показання до них.
- Тема 21.** Дистракційно-компресійні методи лікування дефектів і деформацій кісток лицьового черепа.
- Тема 22.** Хірургічна підготовка ротової порожнини до ортопедичного лікування Ортодонтична хірургія.
- Тема 23.** Біологічні основи імплантації зубів. Види імплантатів. Показання, протипоказання, положення.
- Тема 24.** Хірургічний етап імплантації зубів.
- Тема 25.** Підготовка альвеолярного паростка до імплантації.
- Тема 26.** Результати, ускладнення імплантації зубів, огляд та лікування.
- Тема 27.** Пародонтальна хірургія, використання матеріалів та обладнання, техніка спрямованої регенерації тканин.
- Тема 28.** Хірургічне лікування пародонтиту: показання, методика, матеріали для заміщення кістки.
- Тема 29.** Ускладнення ендодонтичних втручань та їх хірургічне лікування
- Тема 30.** Хірургічне лікування больових синдромів: невралгії, неврити щелепно -лицевої ділянки.
- Тема 31.** Синдром дисфункції СНЩС.
- Тема 32.** Артроскопія, її можливості в лікуванні захворювань СНЩС.
- Тема 33.** Післяопераційні деформації верхньої губи, піднебіння: етіологія, патогенез, клініка, методи лікування.
- Тема 34.** Параліч м'язів обличчя: етіологія, діагностика, клініка, лікування, результати.
- Тема 35.** Атрофія обличчя: етіологія, клініка, діагностика, лікування.
- Тема 36.** Мікрохірургія дефектів м'яких та кісткових щелепно -лицевої ділянки: сутність, показання, методи та прийоми операцій.
- Тема 37.** Естетична хірургія обличчя.
- Тема 38.** Зморшки: етіологія, клініка, діагностика, методи лікування.
- Тема 39.** Нориці слинних залоз: етіологія, клініка, діагностика, методи лікування.
- Тема 40.** Модульний контроль №9.

Модуль № 10 «Субординатура»

- Тема 1.** Принципи організації хірургічної стоматологічної та щелепно-лицевої допомоги населенню.
- Тема 2.** Загальна і спеціальна підготовка хворого до амбулаторної операції та післяопераційного періоду. Наркоз, премедикація, вибір методу знеболення при хірургічних втручаннях в умовах стаціонару, поліклініки.
- Тема 3.** Аплікаційне та інфільтраційне знеболення тканин щелепно-лицевої ділянки. Серцево-легенева реанімація.
- Тема 4.** Провідникове знеболення верхньої, нижньої щелепи і прилеглих м'яких тканин. Особливості знеболення у осіб похилого та старечого віку. Фізіотерапія ускладнень, пов'язаних із знеболенням.
- Тема 5.** Типове та атипове видалення зубів, ускладнення, їх лікування, зокрема фізіотерапевтичне.
- Тема 6.** Затримані та напівзатримані зуби, ускладнення прорізування зубів. Перикороніт. Рентгендіагностика затриманих зубів.
- Тема 7.** Хірургічні методи лікування періодонтиту. Діагностика періодонтиту. Лікування. Гострий гнійний одонтогенний періостит. Діагностика, лікування.
- Тема 8.** Одонтогенний гайморит. Рентгендіагностика та лікування. Пластичне усунення ороантральних сполучень.
- Тема 9.** Гострий, хронічний остеомієліт щелеп. Рентгендіагностика. Фізіотерапія і комплексне лікування остеомієліту.
- Тема 10.** Актиномікоз, туберкульоз, сифіліс, СНІД. Прояви в ЩЛД
- Тема 11.** Анкілози СНЩС. Пластика СНЩС. Діагностика, хірургічне та фізіотерапевтичне лікування.
- Тема 12.** Контрактури і вивихи нижньої щелепи. Діагностика, хірургічне та фізіотерапевтичне лікування.
- Тема 13.** Гострий і хронічний неспецифічний сіалоаденіт (некалькульозний і калькульозний). Діагностика сіалоаденітів. Комплексне лікування сіалоаденітів. Сіалози.
- Тема 14.** Лімфаденіти, аденофлегмони. Абсцеси обличчя, піднебіння, щелепно-язикового жолобка, під'язичної ділянки. Фізіотерапія в лікуванні запальних процесів ЩЛД. Флегмони підщелепної, підпідборідочної ділянки, криловидно-щелепної ділянки.
- Тема 15.** Флегмона орбіти. Флегмони вилицевої, жувальної, привушної ділянки. Флегмони крило-піднебінного простору, підскроневої та скроневої ямки.
- Тема 16.** Приглоткова флегмона. Флегмона дна порожнини рота, язика та шиї, ангіна Жансуля-Людвіга.
- Тема 17.** Ускладнення запальних процесів щелепно-лицевої ділянки та їх профілактика. Принципи лікування запальних процесів щелепно-лицевої ділянки.
- Тема 18.** Пухлини слинних залоз. Пластичне усунення слинних нориць.
- Тема 19.** Доброякісні пухлини м'яких тканин. Судинні пухлини і родимі плями. Імунологічна концепція розвитку пухлин.
- Тема 20.** Білякореневі та фолікулярні кісти щелеп. Диференційна діагностика і лікування.
- Тема 21.** Одонтома щелепи, епуліди. Діагностика одонтогенних пухлин. Диференційна діагностика і лікування.
- Тема 22.** Амелобластома, остеокластома, остеома, остеодисплазія, фіброзна остеодистрофія. Рентгендіагностика, диференційна діагностика, лікування. Кісткова пластика при пухлинах кісток.
- Тема 23.** Еозинофільна гранульома, гемангіома, фіброма, хондрома. Рентгендіагностика, диференційна діагностика, лікування. Кісткова пластика при пухлинах кісток.
- Тема 24.** Рак, саркома м'яких тканин порожнини рота і обличчя, кісток лицевого черепа. Рентгендіагностика злоякісних пухлин, диференційна діагностика, лікування.
- Тема 25.** Пластичне усунення дефектів щелеп та м'яких тканин щелепно-лицевої ділянки при лікуванні злоякісних процесів.

- Тема 26.** Вогнепальні, невогнепальні пошкодження м'яких тканин щелепно-лищевої ділянки. Опіки і комбіновані пошкодження. Пластика м'яких тканин.
- Тема 27.** Фізіотерапія в комплексному лікуванні травм щелепно-лищевої ділянки.
- Тема 28.** Вогнепальні, невогнепальні пошкодження кісток лищевого скелета. Ренгендіагностика пошкоджень лищевого скелета.
- Тема 29.** Комплексне лікування пошкоджень щелеп. Регенерація тканин щелепно-лищевої ділянки. Пластика після травматичних пошкоджень обличчя.
- Тема 30.** Трансплантація органів і тканин. Головний комплекс гістосумістності, РТПГ та РГПТ. Основні методи попередження відторгнення трансплантатів.
- Тема 31.** Хірургічна підготовка порожнини рота до протезування. Пластика м'яких тканин перед протезуванням.
- Тема 32.** Ускладнення ендодонтичних втручань.
- Тема 33.** Пластика альвеолярного паростка щелеп. Стоматологічна імплантація.
- Тема 34.** Хірургічні методи лікування пародонтиту.
- Тема 35.** Дефекти м'яких тканин і заміщення їх місцевими тканинами, шкірними клаптями, стеблом Філатова.
- Тема 36.** Пластична, естетична хірургія м'яких тканин і кісток лищевого черепа.
- Тема 37.** Дефекти, деформації кісток лищевого скелета; діагностика і методи лікування дефектів та деформацій щелеп.
- Тема 38.** Мікрохірургія, пластика обличчя складними составними клаптями.
- Тема 39.** Основи черепно-щелепно-лищевої хірургії, пластика кісток черепа.
- Тема 40.** Модульний контроль №10.

6.2. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин				
	Форма навчання:				
	Усього	у тому числі			
		лекції	клінічні	лабораторні	індивідуальна робота
5-й семестр					
Модуль № 1 «Пропедевтика хірургічної стоматології»					
Тема 1. Історія створення і організація хірургічної стоматологічної допомоги. Забезпечення, документація амбулаторного стоматологічного кабінету і відділення, знайомство зі структурою відділення щелепно-лищевої хірургії у клінічній лікарні.	5	2	2		1
Тема 2. Методика обстеження порожнини рота, щелеп, обличчя та шиї. Історія і досягнення кафедри.	3		2		1
Тема 3. Біль, його компоненти, провідні шляхи болю. Значення болю в медицині, стоматології	3		2		1
Тема 4. Інструментарій для видалення зубів. Методики видалення зубів, показання та протипоказання до видалення зубів, підготовка хворого до операції.	3		2		1
Тема 5. Ускладнення під час видалення зубів і в післяопераційному періоді: клініка, діагностика, лікування і профілактика.	3		2		1

Тема 6. Місцеве потенційоване знеболення.	3		2			1
Тема 7. Загальне знеболення. Серцево-легенева реанімація.	5	2	2			1
Тема 8. Місцеві анестетики, їх властивості, побічні дії. Обладнання для місцевого знеболення.	3		2			1
Тема 9. Аплікаційна, інфільтраційна анестезія. Ускладнення, їх профілактика і лікування. Видалення зубів під аплікаційним, інфільтраційним знеболенням.	3		2			1
Тема 10. Позаротове знеболення нижньої щелепи: показання, ускладнення і їх лікування. Видалення зубів нижньої щелепи.	3		2			1
Тема 11. Внутрішньоротове знеболення нижньої щелепи: показання, ускладнення, їх лікування. Видалення зубів нижньої щелепи.	3		2			1
Тема 12. Модульний контроль № 1.	5		2			3
Разом за модуль №1	42	4	24			14
Модуль № 2 «Пропедевтика хірургічної стоматології»						
Тема 1. Підчоямкова, різцева анестезія: показання, можливі ускладнення, їх профілактика.	3		2			1
Тема 2. Видалення зубів верхньої щелепи.	3		2			1
Тема 3. Туберальна, піднебінна анестезія: показання, можливі ускладнення, їх профілактика. Видалення зубів верхньої щелепи.	3		2			1
Тема 4. Центральні провідникові методи знеболення щелеп і прилеглих тканин.	3		2			1
Тема 5. Хвороби прорізування зубів. Затримані та напівзатримані зуби.	3		2			1
Тема 6. Перикороніт: клініка, діагностика, лікування, ускладнення.	3		2			1
Тема 7. Періодонтити: класифікація, клініка, профілактика, хірургічні методи лікування. Одонтогенна гранульома обличчя: клініка, лікування.	4	1	2			1
Тема 8. Одонтогенний періостит щелеп (гострий, хронічний): клініка, діагностика, лікування, ускладнення, фізіотерапія.	4	1	2			1
Тема 9. Гострий одонтогенний остеомієліт щелеп: етіологія, патогенез, класифікація. Досягнення кафедри.	4	1	2			1
Тема 10. Гострий одонтогенний остеомієліт щелеп: клінічний перебіг, диференційна діагностика, профілактика, лікування (хірургічне, медикаментозне, фізіотерапевтичне тощо), ускладнення. Досягнення кафедри.	4	1	2			1
Тема 11. Хронічний одонтогенний остеомієліт щелеп: клініка, діагностика, лікування, ускладнення, їх профілактика.	3		2			1
Тема 12. Специфічні запальні процеси щелепно-лицевої ділянки (актиномікоз, туберкульоз, сифіліс), СНІД: класифікація, клінічний перебіг, діагностика, лікування.	5	2	2			1

Тема 13. Модульний контроль №2.	6		2			4
Разом за модуль № 2	48	6	26			16
Разом за семестр	90	10	50			30
6-й семестр						
Модуль № 3 «Абсцеси і флегмони ЩЛД»						
Тема 1. Засвоєння правових норм з оформленням амбулаторної медичної картки пацієнта, хворого на періодонтит , періостит, перикороніт, остеомієліт. Закріплення навичок заповнення амбулаторної медичної картки.	3		2			1
Тема 2. Флегмони та абсцеси щелепно-лицевої ділянки : класифікація, етіологія, патогенез, клініка, перебіг, принципи лікування, профілактика ускладнень. Запальний процес ЩЛД: етіологія, патогенез, типи клінічних реакцій та особливості перебігу одонтогенних запальних захворювань. Роль імунної, гормональної , судинної, кровозгортувальної системи, тощо.	4	1	2			1
Тема 3. Лімфаденіти, аденофлегмони ЩЛД: класифікація, етіологія, патогенез, клініка, перебіг, лікування, профілактика.	3		2			1
Тема 4. Фурункули і карбункули обличчя : класифікація, етіологія, патогенез, клінічний перебіг, лікування, ускладнення.	3		2			1
Тема 5. Бешиха обличчя, нома, гемодинамічні некрози. Перевірка правильності заповнення зразка амбулаторної медичної картки.	3		2			1
Тема 6. Абсцеси піднебіння та під очноямкової ділянки: етіологія, особливості лікування, профілактика. Флегмона орбіти: особливості виникнення, локалізація, клінічний перебіг, диференційна діагностика, хірургічні методи лікування.	4	1	2			1
Тема 7. Флегмони виличної, скроневої ділянки: особливості виникнення , локалізації, клінічного перебігу, диференційна діагностика, хірургічні методи лікування.	4	1	2			1
Тема 8. Флегмони щічної, білявушно-жувальної, поза щелепної ділянки: класифікація, особливості локалізації, клінічного перебігу, диференційна діагностика, хірургічні методи лікування.	3		2			1
Тема 9. Абсцес під'язикового валика та щелепно-язикового жолобка: особливості клінічного перебігу, диференційна діагностика, лікування. Флегмони підборідної, підщелепної ділянки: особливості клінічного перебігу, диференційна діагностика, лікування.	4	1	2			1
Тема 10. Глибокі флегмони ЩЛД: відмінності від поверхневих. Флегмони при глоткового та крилопіднебінно-щелепного просторів: етіологія, патогенез, клініка, диференційна діагностика, лікування, ускладнення, профілактика. Флегмона крило-піднебінної та підскроневої ямок:	3		2			1

особливості виникнення, локалізація, клінічний перебіг, диференційна діагностика, хірургічні методи лікування.						
Тема 11. Флегмони язика, дна порожнини рота та шиї, гнилістно-некротична ангіна Жансуля-Людвіга: етіологія, патогенез, клініка, діагностика, лікування, ускладнення, профілактика.	3		2			1
Тема 12. Модульний контроль №3.	6		2			4
Разом за модуль № 3	43	4	24			15
Модуль № 4 «Ускладнення запальних процесів ЩЛД»						
Тема 1. Ускладнення запальних процесів, які виникають від флегмон, що локалізуються навколо верхньої щелепи: сепсис, абсцес мозку, тромбоз печеристого синусу.	4	1	2			1
Тема 2. Ускладнення запальних процесів, які виникають від флегмон, що локалізуються навколо нижньої щелепи: медіастиніти, пневмонії та інші: класифікація, патогенез, особливості клінічного перебігу, діагностика, клініка, лікування, прогноз. Інфекційно-токсичний шок.	4	1	2			1
Тема 3. Етіологічні та патогенетичні принципи загального та місцевого лікування одонтогенних запальних процесів обличчя та шиї. Накладання вторинних швів, косметичні аспекти.	3		2			1
Тема 4. Гострий і хронічний одонтогенний гайморит: етіологія, патогенез, класифікація, клініка, диференційна діагностика, профілактика, лікування, ускладнення. Пластичне усунення ороантрального сполучення.	3		2			1
Тема 5. Артрит та артроз скронево-нижньощелепного суглоба (СНЩС): класифікація, клінічний перебіг, діагностика, лікування, ускладнення і профілактика. Синдром больової дисфункції СНЩС. Хірургічна артроскопія СНЩС. Пластика СНЩС та його компонентів.	5	2	2			1
Тема 6. Гострий, хронічний некалькульозний сіалоденіт: етіологія, класифікація, клініка, діагностика, лікування, попередження ускладнень, профілактика. Пластика проток слинних залоз.	5	2	2			1
Тема 7. Слинно-кам'яна хвороба (сіалолітіаз): етіологія, патогенез, клініка, диференційна діагностика, лікування, ускладнення та їх попередження. Сіалози: класифікація, клініка, діагностика, профілактика, лікування.	3		2			1
Тема 8. Модульний контроль №4.	5		2			3
Разом за модуль №4	32	6	16			10
Разом за семестр	75	10	40			25
7-й семестр						
Модуль № 5 «Доброякісні пухлини та пухлиноподібні новоутворення ЩЛД»						
Тема 1. Класифікація пухлин, етіологія, патогенез, закономірності росту і розвитку доброякісних пухлин, принципи їх диференційної діагностики та лікування.	3		2			1

Тема 2. Доброякісні пухлини та пухлиноподібні новоутворення м'яких тканин ЩЛД: папілома, фіброма, ліпома, гемангіома, атерома. Етіологія, патогенез, класифікація, гістологічна будова, клініка, диференційна діагностика, лікування та профілактика ускладнень.	4	1	2			1
Тема 3. Доброякісні пухлини та пухлиноподібні новоутворення м'яких тканин ЩЛД: нейрофіброматоз, дермоїдна та епідермальна кісти. Етіологія, патогенез, класифікація, гістологічна будова, клініка, диференційна діагностика, лікування та профілактика ускладнень.	4	1	2			1
Тема 4. Доброякісні пухлини та пухлиноподібні новоутворення м'яких тканин ЩЛД: кіста шиї серединна та бічна, брахіогенні кісти і нориці. Етіологія, патогенез, класифікація, гістологічна будова, клініка, диференційна діагностика, лікування та профілактика ускладнень.	4	1	2			1
Тема 5. Одонтогенні та неодонтогенні кісти щелеп. Етіологія, патогенез, класифікація, гістологічна будова, клініка, диференційна діагностика, лікування та профілактика ускладнень. Доброякісні одонтогенні пухлини щелеп: амелобластома (адамантинома). Класифікація, гістологічна будова, клініка, диференційна діагностика, принципи і методи лікування, профілактика ускладнень	3		2			1
Тема 6. Доброякісні одонтогенні пухлини щелеп: одонтома, цементома. Класифікація, гістологічна будова, клініка, диференційна діагностика, принципи і методи лікування, профілактика ускладнень.	4	1	2			1
Тема 7. Доброякісні неодонтогенні пухлини щелеп: остеобластома, остеома, остеїд-остеома. Класифікація, гістологічна будова, клініка, диференційна діагностика, принципи і методи лікування, профілактика ускладнень. Доброякісні неодонтогенні пухлини щелеп: хондрома, гемангіома, фіброма, епулід. Класифікація, гістологічна будова, клініка, диференційна діагностика, принципи і методи лікування, профілактика ускладнень.	3		2			1
Тема 8. Остеогенні пухлиноподібні новоутворення щелеп: фіброзна остеодисплазія, паратиреоїдна остеодистрофія, хвороба Педжета, еозинофільна гранульома етіологія, патогенез, класифікація, гістологічна будова, клініка, диференційна діагностика, особливості лікування, ускладнення, профілактика.	3		2			1
Тема 9. Доброякісні пухлини слинних залоз: плеоморфна, мономорфні аденоми класифікація, етіологія, гістологічна будова, клініка, диференційна діагностика, принципи і методи	3		2			1

лікування. Кісти слинних залоз: класифікація, етіологія, гістологічна будова, клініка, диференційна діагностика, принципи і методи лікування.					
Тема 10. Написання історії хвороби. Курація хворих. Самостійна робота студентів під керівництвом викладача.	4		2		2
Тема 11. Модульний контроль №5.	3	-	2		1
Разом за модуль № 5	38	4	22		12
Модуль № 6 «Злоякісні пухлини ЩЛД»					
Тема 1. Біологічні основи клінічної онкології. Передракові захворювання і рак шкіри обличчя: класифікація, гістологічна будова, клінічні форми, стадії захворювання, диференційна діагностика, лікування (хірургічне, променеве, хіміотерапія, імунотерапія), профілактика і запобігання ускладнень.	3		2		1
Тема 2. Передракові захворювання і рак нижньої губи: класифікація, гістологічна будова, клінічні форми, стадії захворювання, диференційна діагностика, принципи і методи лікування (хірургічне, променеве, хіміотерапія, імунотерапія), профілактика і запобігання ускладнень.	3		2		1
Тема 3. Передракові захворювання і рак слизової оболонки порожнини рота та язика: гістологічна будова, клінічні форми, стадії, диференційна діагностика, лікування, ускладнення і профілактика.	3		2		1
Тема 4. Злоякісні пухлини слинних залоз: гістологічна будова, клінічні форми, диференційна діагностика, лікування.	3		2		1
Тема 5. Рак і саркома щелеп: походження та гістологічна будова, класифікація, клініка, диференційна діагностика, лікування, ускладнення і профілактика. Злоякісні пухлини ший. Лімфаденопатії ЩЛД.	3		2		1
Тема 6. Захист історії хвороби.	3		2		1
Тема 7. Модульний контроль №6.	4		2		2
Разом за модуль № 6	22	-	14		8
Разом за семестр	60	4	36		20
8-й семестр					
Модуль № 7 «Військова стоматологія. Вогнепальні і невогнепальні пошкодження м'яких тканин ЩЛД, переломи нижньої щелепи»					
Тема 1. Предмет і завдання військової стоматології. Організація хірургічної стоматологічної допомоги пораненим у щелепно-лицеву ділянку у військовий, мирний час і екстремальних умовах. Види медичної допомоги в мирний та військових час. Принципи медичного сортування поранених в ЩЛД у військовий час.	3		2		1
Тема 2. Вогнепальні поранення і пошкодження м'яких тканин обличчя та щелеп. Надання медичної	3		2		1

допомоги пораненим у військовий час на всіх етапах евакуації. Сучасна вогнепальна рана, обстеження, діагностика, методи лікування. Вплив порушень естетики обличчя на психіку поранених.						
Тема 3. Травматична хвороба: клініка, діагностика, лікування.	5	2	2			1
Тема 4. Ускладнення пошкоджень ЩЛД: кровотеча, асфіксія, травматичний шок. Медична допомога на місці травми та на етапах медичної евакуації.	3		2			1
Тема 5. Невогнепальні пошкодження м'яких тканин ЩЛД у військовий, мирний час та в екстремальних умовах. Вплив кліматичних умов на протікання ранового процесу. Строки первинної хірургічної обробки ран м'яких тканин обличчя. Види швів. Надання первинної медичної допомоги.	3		2			1
Тема 6. Невогнепальні пошкодження зубів (вивих, перелом зуба) та альвеолярного відростка, вивих нижньої щелепи у військовий, мирний час та екстремальних умовах. Обстеження хворих, діагностика, лікування, ускладнення. Допомога на полі бою та надання кваліфікованої і спеціалізованої медичної допомоги	3		2			1
Тема 7. Пошкодження нижньої щелепи у військовий, мирний час та екстремальних умовах. Класифікація, клінічний перебіг, діагностика.	3		2			1
Тема 8. Медична допомога пораненим з переломами нижньої щелепи на місці травми та на етапах медичної евакуації. Допомога на полі бою та надання кваліфікованої і спеціалізованої медичної допомоги.	3		2			1
Тема 9. Модульний контроль №7.	4		2			2
Разом за модуль № 7	30	2	18			10
Модуль № 8 «Наслідки вогнепальних ран. Вогнепальні та невогнепальні пошкодження виличних та носових кісток, переломи верхньої щелепи»						
Тема 1. Невогнепальні, вогнепальні пошкодження верхньої щелепи у військовий, мирний час та в екстремальних умовах: анатомія пошкоджень, класифікація, клінічний перебіг.	4	1	2			1
Тема 2. Медична допомога, лікування хворим із переломами верхньої щелепи на місці травми, на етапах медичної евакуації. Досягнення вітчизняних вчених.	4	1	2			1
Тема 3. Невогнепальні та вогнепальні переломи виличних та носових кісток у військовий, мирний час та в екстремальних умовах: класифікація, клініка, діагностика. Медична кваліфікована та спеціалізована допомога. Ускладнення при вогнепальних пораненнях ЩЛД: вторинні кровотечі, травматичний остеомієліт, гайморит, бронхопульмональні ускладнення. Надання медичної допомоги.	5	2	2			1
Тема 4. Регенерація кісткової тканини. Види						

загоєння кісткової рани. Методи репозиції та іммобілізації відламків (тимчасова, постійна). Остеосинтез кісток лицевого скелету. Покази до проведення операції остеосинтезу. Методики проведення операції. Досягнення вітчизняних вчених.	3		2			1
Тема 5. Термічні пошкодження ЩЛД: опіки, обмороження обличчя, хімічні пошкодження: кислоти, луги, солі важких металів; фізичні пошкодження: електричним струмом. Надання медичної, кваліфікованої та спеціалізованої допомоги у військовий, мирний час та в екстремальних умовах. Обстеження, діагностика, лікування, профілактика ускладнень.	3		2			1
Тема 6. Наслідки вогнепальних пошкоджень ЩЛД: слинні фістули, параліч мимічної мускулатури, неврити, контрактури нижньої щелепи, неправильне зрощення переломів, дефекти та деформації. Клініка, діагностика, лікування.	3		2			1
Тема 7. Організація харчування та догляду за пораненими у щелепно-лицеву ділянку на етапах медичної евакуації.	3		2			1
Тема 8. Модульний контроль №8.	5		2			3
Разом за модуль № 8	30	4	16			10
Разом за семестр	60	6	34			20
9-й семестр						
Модуль № 9 «Пластична та косметична хірургія в клініці хірургічної стоматології»						
Тема 1. Анкілоз скронево-нижньощелепного суглоба: етіологія, патогенез, класифікація, клініка, діагностика, лікування.	5	2	2			1
Тема 2. Контрактура нижньої щелепи: етіологія, класифікація, клініка, диференціальна діагностика, лікування, профілактика.	5	2	2			1
Тема 3. Місцеві пластичні операції в щелепно-лицевій ділянці. Принципи планування, методи та прийоми місцевої пластичної хірургії.	5	2	2			1
Тема 4. Математичне обґрунтування планування пластичних операцій на шкірі обличчя та шиї з місцевими тканинами.	4		2			2
Тема 5. Набуті дефекти та деформації губ, щік: заміщення дефектів та усунення деформацій місцевими тканинами, зокрема клаптом на ніжці.	4	1	2			1
Тема 6. Набуті дефекти та деформації носа, підборіддя: заміщення дефектів та усунення деформацій місцевими тканинами, зокрема клаптом на ніжці.	4	1	2			1
Тема 7. Стебло Філатова. Показання до заміщення дефектів тканин та органів ЩЛД стеблом Філатова. Методи підготовки стебла Філатова, міграції, навчання та закриття дефекту.	4		2			2
Тема 8. Дефекти шкіри обличчя, способи їх закриття вільним клаптом.	4	1	2			1

Тема 9. Дефекти слизової оболонки рота, носа, методи їх закриття вільним клаптем.	4	1	2			1
Тема 10. Розвиток черепа та черепно-лицьові деформації обличчя. Огляд пацієнтів.	4	1	2			1
Тема 11. Остеогенна та остеоіндуктивна терапія.	4	1	2			1
Тема 12. Трансплантація органів та тканин. Основний комплекс гістосумісності.	3		2			1
Тема 13. Реакція «трансплантат проти реципієнта» і реакція «реципієнт проти трансплантата».	3		2			1
Тема 14. Основні методи запобігання відторгненню трансплантата.	3		2			1
Тема 15. Біологічні принципи та методи трансплантації кісток та хрящів.	3		2			1
Тема 16. Принципи та методи імплантації штучних конструкцій. Результати, ускладнення.	3		2			1
Тема 17. Деформації нижньої щелепи: етіологія, патогенез, класифікація, клініка, діагностика, лікування, методи пересадки кісток та показання до них.	4	1	2			1
Тема 18. Дефекти нижньої щелепи: етіологія, патогенез, класифікація, клініка, діагностика, лікування, методи пересадки кісток та показання до них.	3		2			1
Тема 19. Деформації верхньої щелепи: етіологія, патогенез, класифікація, клініка, діагностика, лікування, методи пересадки кісток та показання до них.	4	1	2			1
Тема 20. Дефекти верхньої щелепи: етіологія, патогенез, класифікація, клініка, діагностика, лікування, методи пересадки кісток та показання до них.	3		2			1
Тема 21. Дистракційно-компресійні методи лікування дефектів і деформацій кісток лицьового черепа.	5	2	2			1
Тема 22. Хірургічна підготовка ротової порожнини до ортопедичного лікування Ортодонтична хірургія.	3		2			1
Тема 23. Біологічні основи імплантації зубів. Види імплантатів. Показання, протипоказання, положення.	3		2			1
Тема 24. Хірургічний етап імплантації зубів.	3		2			1
Тема 25. Підготовка альвеолярного паростка до імплантації.	4		2			2
Тема 26. Результати, ускладнення імплантації зубів, огляд та лікування.	4		2			2
Тема 27. Пародонтальна хірургія, використання матеріалів та обладнання, техніка спрямованої регенерації тканин.	5	2	2			1
Тема 28. Хірургічне лікування пародонтиту: показання, методика, матеріали для заміщення кістки.	3		2			1
Тема 29. Ускладнення ендодонтичних втручань та їх хірургічне лікування	3		2			1

Тема 30. Хірургічне лікування больових синдромів: невралгії, невриту щелепно-лицевої ділянки.	3		2			1
Тема 31. Синдром дисфункції СНЩС.	3		2			1
Тема 32. Артроскопія, її можливості в лікуванні захворювань СНЩС.	3		2			1
Тема 33. Післяопераційні деформації верхньої губи, піднебіння: етіологія, патогенез, клініка, методи лікування.	3		2			1
Тема 34. Параліч м'язів обличчя: етіологія, діагностика, клініка, лікування, результати.	3		2			1
Тема 35. Атрофія обличчя: етіологія, клініка, діагностика, лікування.	3		2			1
Тема 36. Мікрохірургія дефектів м'яких та кісткових щелепно-лицевої ділянки: сутність, показання, методи та прийоми операцій.	3		2			1
Тема 37. Естетична хірургія обличчя.	4	1	2			1
Тема 38. Зморшки: етіологія, клініка, діагностика, методи лікування.	4	1	2			1
Тема 39. Нориці слинних залоз: етіологія, клініка, діагностика, методи лікування.	4		2			2
Тема 40. Модульний контроль №9.	8		2			6
Разом за модуль № 9	150	20	80			50
10-й семестр						
Модуль № 10 «Субординатура»						
Тема 1. Принципи організації хірургічної стоматологічної та щелепно-лицевої допомоги населенню.	3		2			1
Тема 2. Загальна і спеціальна підготовка хворого до амбулаторної операції та післяопераційного періоду. Наркоз, премедикація, вибір методу знеболення при хірургічних втручаннях в умовах стаціонару, поліклініки.	4	1	2			1
Тема 3. Аплікаційне та інфільтраційне знеболення тканин щелепно-лицевої ділянки. Серцево-легенева реанімація.	4	1	2			1
Тема 4. Провідникове знеболення верхньої, нижньої щелепи і прилеглих м'яких тканин. Особливості знеболення у осіб похилого та старечого віку. Фізіотерапія ускладнень, пов'язаних із знеболенням.	4	1	2			1
Тема 5. Типове та атипове видалення зубів, ускладнення, їх лікування, зокрема фізіотерапевтичне.	4	1	2			1
Тема 6. Затримані та напівзатримані зуби, ускладнення прорізування зубів. Перикороніт. Рентгендіагностика затриманих зубів.	3		2			1
Тема 7. Хірургічні методи лікування періодонтиту. Діагностика періодонтиту. Лікування. Гострий гнійний одонтогенний періостит. Діагностика, лікування.	3		2			1
Тема 8. Одонтогенний гайморит. Рентгендіагностика та лікування. Пластичне	3		2			1

усунення оро-антральних сполучень.						
Тема 9. Гострий, хронічний остеомиєліт щелеп. Ренгендіагностика. Фізіотерапія і комплексне лікування остеомиєліту.	4		2			2
Тема 10. Актиномікоз, туберкульоз, сифіліс, СНІД. Прояви в ЩЛД.	4		2			2
Тема 11. Анкілози СНЩС. Пластика СНЩС. Діагностика, хірургічне та фізіотерапевтичне лікування.	5	2	2			1
Тема 12. Контрактури і вивихи нижньої щелепи. Діагностика, хірургічне та фізіотерапевтичне лікування.	3		2			1
Тема 13. Гострий і хронічний неспецифічний сіалоаденіт (некалькульозний і калькульозний). Діагностика сіалоаденітів. Комплексне лікування сіалоаденітів. Сіалози.	3		2			1
Тема 14. Лімфаденіти, аденофлегмони. Абсцеси обличчя, піднебіння, щелепно-язикового жолобка, під'язичної ділянки. Фізіотерапія в лікуванні запальних процесів ЩЛД. Флегмони підщелепної, підпідборідочної ділянки, криловидно-щелепної ділянки.	5	2	2			1
Тема 15. Флегмона орбіти. Флегмони вилицевої, жувальної, привушної ділянки. Флегмони крило-піднебінного простору, підскроневої та скроневої ямки.	4	1	2			1
Тема 16. Прилоткова флегмона. Флегмона дна порожнини рота, язика та шиї, ангіна Жансуля-Людвіга.	4	1	2			1
Тема 17. Ускладнення запальних процесів щелепно-лицевої ділянки та їх профілактика. Принципи лікування запальних процесів щелепно-лищевої ділянки.	3		2			1
Тема 18. Пухлини слинних залоз. Пластичне усунення слинних норниць.	4		2			2
Тема 19. Доброякісні пухлини м'яких тканин. Судинні пухлини і родимі плями. Імунологічна концепція розвитку пухлин.	4		2			2
Тема 20. Білякореневі та фолікулярні кісти щелеп. Диференційна діагностика і лікування.	5	2	2			1
Тема 21. Одонтома щелепи, епулідиди. Діагностика одонтогенних пухлин. Диференційна діагностика і лікування.	3		2			1
Тема 22. Амелобластома, остеокластома, остеома, остеодисплазія, фіброзна остеодинтрофія. Ренгендіагностика, диференційна діагностика, лікування. Кісткова пластика при пухлинах кісток.	3		2			1
Тема 23. Еозінофільна гранульома, гемангіома, фіброма, хондрома. Ренгендіагностика, диференційна діагностика, лікування. Кісткова пластика при пухлинах кісток.	3		2			1
Тема 24. Рак, саркома м'яких тканин порожнини рота і обличчя, кісток лицевого черепа.	5	2	2			1

Рентгендіагностика злоякісних пухлин, диференційна діагностика, лікування.					
Тема 25. Пластичне усунення дефектів щелеп та м'яких тканин щелепно-лицевої ділянки при лікуванні злоякісних процесів.	3		2		1
Тема 26. Вогнепальні, невогнепальні пошкодження м'яких тканин щелепно-лицевої ділянки. Опіки і комбіновані пошкодження. Пластика м'яких тканин.	4	1	2		1
Тема 27. Фізіотерапія в комплексному лікуванні травм щелепно-лицевої ділянки.	3		2		1
Тема 28. Вогнепальні, невогнепальні пошкодження кісток лицевого скелета. Рентгендіагностика пошкоджень лицевого скелета.	4	1	2		1
Тема 29. Комплексне лікування пошкоджень щелеп. Регенерація тканин щелепно-лицевої ділянки. Пластика після травматичних пошкоджень обличчя.	3		2		1
Тема 30. Трансплантація органів і тканин. Головний комплекс гістосумістності, РТПГ та РГПТ. Основні методи попередження відторгнення трансплантатів.	3		2		1
Тема 31. Хірургічна підготовка порожнини рота до протезування. Пластика м'яких тканин перед протезуванням.	3		2		1
Тема 32. Ускладнення ендодонтичних втручань.	3		2		1
Тема 33. Пластика альвеолярного паростка щелеп. Стоматологічна імплантація.	3		2		1
Тема 34. Хірургічні методи лікування пародонтиту.	3		2		1
Тема 35. Дефекти м'яких тканин і заміщення їх місцевими тканинами, шкірними клаптями, стеблом Філатова.	3		2		1
Тема 36. Пластична, естетична хірургія м'яких тканин і кісток лицевого черепа.	5	2	2		1
Тема 37. Дефекти, деформації кісток лицевого скелета; діагностика і методи лікування дефектів та деформацій щелеп.	4	1	2		1
Тема 38. Мікрохірургія, пластика обличчя складними составними клаптями.	4	1	2		1
Тема 39. Основи черепно-щелепно-лицевої хірургії, пластика кісток черепу.	4		2		2
Тема 40. Модульний контроль №10.	8		2		6
Разом за модуль № 10	150	20	80		50
Разом за семестр	300	40	160		100
Усього за дисципліну	585	70	320		195

6.3. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		годин	денна
Модуль № 1 «Пропедевтика хірургічної стоматології»			
1	Історія створення і організація хірургічної стоматологічної допомоги.		2

	Забезпечення, документація амбулаторного стоматологічного кабінету і відділення, знайомство зі структурою відділення щелепно-лицевої хірургії у клінічній лікарні.	
2	Методика обстеження порожнини рота, щелеп, обличчя та шиї. Історія і досягнення кафедри.	2
3	Біль, його компоненти, провідні шляхи болю. Значення болю в медицині, стоматології	2
4	Інструментарій для видалення зубів. Методики видалення зубів, показання та протипоказання до видалення зубів, підготовка хворого до операції.	2
5	Ускладнення під час видалення зубів і в післяопераційному періоді: клініка, діагностика, лікування і профілактика.	2
6	Місцеве потенційоване знеболення.	2
7	Загальне знеболення. Серцево-легенева реанімація.	2
8	Місцеві анестетики, їх властивості, побічні дії. Обладнання для місцевого знеболення.	2
9	Аплікаційна, інфільтраційна анестезії. Ускладнення, їх профілактика і лікування. Видалення зубів під аплікаційним, інфільтраційним знеболенням.	2
10	Позаротове знеболення нижньої щелепи: показання, ускладнення і їх лікування. Видалення зубів нижньої щелепи.	2
11	Внутрішньоротове знеболення нижньої щелепи: показання, ускладнення, їх лікування. Видалення зубів нижньої щелепи.	2
12	Модульний контроль № 1.	2
Разом за модуль №1		24
Модуль № 2 «Пропедевтика хірургічної стоматології»		
1	Підочномкова, різцева анестезія: показання, можливі ускладнення, їх профілактика.	2
2	Видалення зубів верхньої щелепи.	2
3	Туберальна, піднебінна анестезія: показання, можливі ускладнення, їх профілактика. Видалення зубів верхньої щелепи.	2
4	Центральні провідникові методи знеболення щелеп і прилеглих тканин.	2
5	Хвороби прорізування зубів. Затримані та напівзатримані зуби.	2
6	Перикороніт: клініка, діагностика, лікування, ускладнення.	2
7	Періодонтити: класифікація, клініка, профілактика, хірургічні методи лікування. Одонтогенна гранульома обличчя: клініка, лікування.	2
8	Одонтогенний періостит щелеп (гострий, хронічний): клініка, діагностика, лікування, ускладнення, фізіотерапія.	2
9	Гострий одонтогенний остеомієліт щелеп: етіологія, патогенез, класифікація. Досягнення кафедри.	2
10	Гострий одонтогенний остеомієліт щелеп: клінічний перебіг, диференційна діагностика, профілактика, лікування (хірургічне, медикаментозне, фізіотерапевтичне тощо), ускладнення. Досягнення кафедри.	2
11	Хронічний одонтогенний остеомієліт щелеп: клініка, діагностика, лікування, ускладнення, їх профілактика.	2

12	Специфічні запальні процеси щелепно-лицевої ділянки (актиномікоз, туберкульоз, сифіліс), СНІД: класифікація, клінічний перебіг, діагностика, лікування.	2
13	Модульний контроль №2.	2
Разом за модуль №2		26
Модуль № 3 «Абсцеси і флегмони ЩЛД»		
1	Засвоєння правових норм з оформленням амбулаторної медичної картки пацієнта, хворого на періодонтит, періостит, перикороніт, остеомиєліт. Закріплення навичок заповнення амбулаторної медичної картки.	2
2	Флегмони та абсцеси щелепно-лицевої ділянки: класифікація, етіологія, патогенез, клініка, перебіг, принципи лікування, профілактика ускладнень. Запальний процес ЩЛД: етіологія, патогенез, типи клінічних реакцій та особливості перебігу одонтогенних запальних захворювань. Роль імунної, гормональної, судинної, кровозгортувальної системи, тощо.	2
3	Лімфаденіти, аденофлегмони ЩЛД: класифікація, етіологія, патогенез, клініка, перебіг, лікування, профілактика.	2
4	Фурункули і карбункули обличчя: класифікація, етіологія, патогенез, клінічний перебіг, лікування, ускладнення.	2
5	Бешиха обличчя, нома, гемодинамічні некрози. Перевірка правильності заповнення зразка амбулаторної медичної картки.	2
6	Абсцеси піднебіння та під очноямкової ділянки: етіологія, особливості лікування, профілактика. Флегмона орбіти: особливості виникнення, локалізація, клінічний перебіг, диференційна діагностика, хірургічні методи лікування.	2
7	Флегмони виличної, скроневої ділянки: особливості виникнення, локалізації, клінічного перебігу, диференційна діагностика, хірургічні методи лікування.	2
8	Флегмони щічної, білявушно-жувальної, поза щелепної ділянки: класифікація, особливості локалізації, клінічного перебігу, диференційна діагностика, хірургічні методи лікування.	2
9	Абсцес під'язикового валика та щелепно-язикового жолобка: особливості клінічного перебігу, диференційна діагностика, лікування. Флегмони підборідної, підщелепної ділянки: особливості клінічного перебігу, диференційна діагностика, лікування.	2
10	Глибокі флегмони ЩЛД: відмінності від поверхневих. Флегмони при глоткового та крилопіднебінно-щелепного просторів: етіологія, патогенез, клініка, диференційна діагностика, лікування, ускладнення, профілактика. Флегмона крило-піднебінної та підскроневої ямок: особливості виникнення, локалізація, клінічний перебіг, диференційна діагностика, хірургічні методи лікування.	2
11	Флегмони язика, дна порожнини рота та шиї, гнилістно-некротична	

	ангіна Жансуля-Людвіга: етіологія, патогенез, клініка, діагностика, лікування, ускладнення, профілактика.	2
12	Модульний контроль №3.	2
Разом за модуль №3		24
Модуль № 4 «Ускладнення запальних процесів ЩЛД»		
1	Ускладнення запальних процесів, які виникають від флегмон, що локалізуються навколо верхньої щелепи: сепсис, абсцес мозку, тромбоз печеристого синусу.	2
2	Ускладнення запальних процесів, які виникають від флегмон, що локалізуються навколо нижньої щелепи: медіастиніти, пневмонії та інші: класифікація, патогенез, особливості клінічного перебігу, діагностика, клініка, лікування, прогноз. Інфекційно-токсичний шок.	2
3	Етіологічні та патогенетичні принципи загального та місцевого лікування одонтогенних запальних процесів обличчя та шиї. Накладання вторинних швів, косметичні аспекти.	2
4	Гострий і хронічний одонтогенний гайморит: етіологія, патогенез, класифікація, клініка, диференційна діагностика, профілактика, лікування, ускладнення. Пластичне усунення оро-антрального сполучення.	2
5	Артрит та артроз скронево-нижньощелепного суглоба (СНЩС): класифікація, клінічний перебіг, діагностика, лікування, ускладнення і профілактика. Синдром больової дисфункції СНЩС. Хірургічна артроскопія СНЩС. Пластика СНЩС та його компонентів.	2
6	Гострий, хронічний некалькульозний сіалоденіт: етіологія, класифікація, клініка, діагностика, лікування, попередження ускладнень, профілактика. Пластика проток слинних залоз.	2
7	Слинно-кам'яна хвороба (сіалолітіаз): етіологія, патогенез, клініка, диференційна діагностика, лікування, ускладнення та їх попередження. Сіалози: класифікація, клініка, діагностика, профілактика, лікування.	2
8	Модульний контроль №4.	2
Разом за модуль №4		16
Модуль № 5 «Доброякісні пухлини та пухлиноподібні новоутворення ЩЛД»		
1	Класифікація пухлин, етіологія, патогенез, закономірності росту і розвитку доброякісних пухлин, принципи їх диференційної діагностики та лікування.	2
2	Доброякісні пухлини та пухлиноподібні новоутворення м'яких тканин ЩЛД: папілома, фіброма, ліпома, гемангіома, атерома. Етіологія, патогенез, класифікація, гістологічна будова, клініка, диференційна діагностика, лікування та профілактика ускладнень.	2
3	Доброякісні пухлини та пухлиноподібні новоутворення м'яких тканин ЩЛД: нейрофіброматоз, дермоїдна та епідермальна кісти. Етіологія, патогенез, класифікація, гістологічна будова, клініка, диференційна діагностика, лікування та профілактика ускладнень.	2
4	Доброякісні пухлини та пухлиноподібні новоутворення м'яких тканин ЩЛД: кіста шиї серединна та бічна, брахіогенні кісти і норичі. Етіологія, патогенез, класифікація, гістологічна будова, клініка, диференційна діагностика, лікування та профілактика ускладнень.	2
5	Одонтогенні та неодонтогенні кісти щелеп. Етіологія, патогенез, класифікація, гістологічна будова, клініка, диференційна діагностика,	

	лікування та профілактика ускладнень. Доброякісні одонтогенні пухлини щелеп: амелобластома (адамантинома). Класифікація, гістологічна будова, клініка, диференційна діагностика, принципи і методи лікування, профілактика ускладнень	2
6	Доброякісні одонтогенні пухлини щелеп: одонтома, цементома. Класифікація, гістологічна будова, клініка, диференційна діагностика, принципи і методи лікування, профілактика ускладнень.	2
7	Доброякісні неодонтогенні пухлини щелеп: остеобластома, остеома, остеоїд-остеома. Класифікація, гістологічна будова, клініка, диференційна діагностика, принципи і методи лікування, профілактика ускладнень. Доброякісні неодонтогенні пухлини щелеп: хондрома, гемангіома, фіброма, епулід. Класифікація, гістологічна будова, клініка, диференційна діагностика, принципи і методи лікування, профілактика ускладнень.	2
8	Остеогенні пухлиноподібні новоутворення щелеп: фіброзна остеодисплазія, паратиреоїдна остео дистрофія, хвороба Педжета, еозинофільна гранульома етіологія, патогенез, класифікація, гістологічна будова, клініка, диференційна діагностика, особливості лікування, ускладнення, профілактика.	2
9	Доброякісні пухлини слинних залоз: плеоморфна, мономорфні аденоми класифікація, етіологія, гістологічна будова, клініка, диференційна діагностика, принципи і методи лікування. Кісти слинних залоз: класифікація, етіологія, гістологічна будова, клініка, диференційна діагностика, принципи і методи лікування.	2
10	Написання історії хвороби. Самостійна робота студентів під керівництвом викладача.	2
11	Модульний контроль №5.	2
Разом за модуль №5		22
Модуль № 6 «Злоякісні пухлини ЩЛД»		
1	Біологічні основи клінічної онкології. Передракові захворювання і рак шкіри обличчя: класифікація, гістологічна будова, клінічні форми, стадії захворювання, диференційна діагностика, лікування (хірургічне, променеве, хіміотерапія, імунокорекція), профілактика і запобігання ускладнень.	2
2	Передракові захворювання і рак нижньої губи: класифікація, гістологічна будова, клінічні форми, стадії захворювання, диференційна діагностика, принципи і методи лікування (хірургічне, променеве, хіміотерапія, імунокорекція), профілактика і запобігання ускладнень.	2
3	Передракові захворювання і рак слизової оболонки порожнини рота та язика: гістологічна будова, клінічні форми, стадії, диференційна діагностика, лікування, ускладнення і профілактика.	2
4	Злоякісні пухлини слинних залоз: гістологічна будова, клінічні форми, диференційна діагностика, лікування.	2
5	Рак і саркома щелеп: походження та гістологічна будова, класифікація, клініка, диференційна діагностика, лікування, ускладнення і профілактика. Злоякісні пухлини шиї. Лімфаденопатії ЩЛД.	2
6	Захист історії хвороби.	2

7	Модульний контроль №6.	2
Разом за модуль №6		14
Модуль № 7 «Військова стоматологія. Вогнепальні і невогнепальні пошкодження м'яких тканин ЩЛД, переломи нижньої щелепи»		
1	Предмет і завдання військової стоматології. Організація хірургічної стоматологічної допомоги пораненим у щелепно-лицеву ділянку у військовий, мирний час і екстремальних умовах. Види медичної допомоги в мирний та військових час. Принципи медичного сортування поранених в ЩЛД у військовий час.	2
2	Вогнепальні поранення і пошкодження м'яких тканин обличчя та щелеп. Надання медичної допомоги пораненим у військовий час на всіх етапах евакуації. Сучасна вогнепальна рана, обстеження, діагностика, методи лікування. Вплив порушень естетики обличчя на психіку поранених.	2
3	Травматична хвороба: клініка, діагностика, лікування.	2
4	Ускладнення пошкоджень ЩЛД: кровотеча, асфіксія, травматичний шок. Медична допомога на місці травми та на етапах медичної евакуації.	2
5	Невогнепальні пошкодження м'яких тканин ЩЛД у військовий, мирний час та в екстремальних умовах. Вплив кліматичних умов на протікання ранового процесу. Строки первинної хірургічної обробки ран м'яких тканин обличчя. Види швів. Надання первинної медичної допомоги.	2
6	Невогнепальні пошкодження зубів (вивих, перелом зуба) та альвеолярного відростка, вивих нижньої щелепи у військовий, мирний час та екстремальних умовах. Обстеження хворих, діагностика, лікування, ускладнення. Допомога на полі бою та надання кваліфікованої і спеціалізованої медичної допомоги	2
7	Пошкодження нижньої щелепи у військовий, мирний час та екстремальних умовах. Класифікація, клінічний перебіг, діагностика.	2
8	Медична допомога пораненим з переломами нижньої щелепи на місці травми та на етапах медичної евакуації. Допомога на полі бою та надання кваліфікованої і спеціалізованої медичної допомоги.	2
9	Модульний контроль №7.	2
Разом за модуль №7		18
Модуль № 8 «Наслідки вогнепальних ран. Вогнепальні та невогнепальні пошкодження виличних та носових кісток, переломи верхньої щелепи»		
1	Невогнепальні, вогнепальні пошкодження верхньої щелепи у військовий, мирний час та в екстремальних умовах: анатомія пошкоджень, класифікація, клінічний перебіг.	2
2	Медична допомога, лікування хворим із переломами верхньої щелепи на місці травми, на етапах медичної евакуації. Досягнення вітчизняних вчених.	2
3	Невогнепальні та вогнепальні переломи виличних та носових кісток у військовий, мирний час та в екстремальних умовах: класифікація, клініка, діагностика. Медична кваліфікована та спеціалізована допомога. Ускладнення при вогнепальних пораненнях ЩЛД: вторинні кровотечі, травматичний остеомієліт, гайморит, бронхопульмональні ускладнення. Надання медичної допомоги.	2
4	Регенерація кісткової тканини. Види загоєння кісткової рани. Методи репозиції та іммобілізації відламків (тимчасова, постійна).	

	Остеосинтез кісток лицевого скелету. Покази до проведення операції остеосинтезу. Методики проведення операції. Досягнення вітчизняних вчених.	2
5	Термічні пошкодження ЩЛД: опіки, обмороження обличчя, хімічні пошкодження: кислоти, луги, солі важких металів; фізичні пошкодження: електричним струмом. Надання медичної, кваліфікованої та спеціалізованої допомоги у військовий, мирний час та в екстремальних умовах. Обстеження, діагностика, лікування, профілактика ускладнень.	2
6	Наслідки вогнепальних пошкоджень ЩЛД: слинні фістули, параліч мимічної мускулатури, неврити, контрактури нижньої щелепи, неправильне зрощення переломів, дефекти та деформації. Клініка, діагностика, лікування.	2
7	Організація харчування та догляду за пораненими у щелепно-лицеву ділянку на етапах медичної евакуації.	2
8	Модульний контроль №8.	2
Разом за модуль №8		16
Модуль № 9 «Пластична та косметична хірургія в клініці хірургічної стоматології»		
1	Анкілоз скронево-нижньощелепного суглоба: етіологія, патогенез, класифікація, клініка, діагностика, лікування.	2
2	Контрактура нижньої щелепи: етіологія, класифікація, клініка, диференціальна діагностика, лікування, профілактика.	2
3	Місцеві пластичні операції в щелепно-лицевій ділянці. Принципи планування, методи та прийоми місцевої пластичної хірургії.	2
4	Математичне обґрунтування планування пластичних операцій на шкірі обличчя та шиї з місцевими тканинами.	2
5	Набуті дефекти та деформації губ, щік: заміщення дефектів та усунення деформацій місцевими тканинами, зокрема клаптем на ніжці.	2
6	Набуті дефекти та деформації носа, підборіддя: заміщення дефектів та усунення деформацій місцевими тканинами, зокрема клаптем на ніжці.	2
7	Стебло Філатова. Показання до заміщення дефектів тканин та органів ЩЛД стеблом Філатова. Методи підготовки стебла Філатова, міграції, навчання та закриття дефекту.	2
8	Дефекти шкіри обличчя, способи їх закриття вільним клаптем.	2
9	Дефекти слизової оболонки рота, носа, методи їх закриття вільним клаптем.	2
10	Розвиток черепа та черепно-лицьові деформації обличчя. Огляд пацієнтів.	2
11	Остеогенна та остеоіндуктивна терапія.	2
12	Трансплантація органів та тканин. Основний комплекс гістосумісності.	2
13	Реакція «трансплантат проти реципієнта» і реакція «реципієнт проти трансплантата».	2
14	Основні методи запобігання відторгненню трансплантата.	2
15	Біологічні принципи та методи трансплантації кісток та хрящів.	2
16	Принципи та методи імплантації штучних конструкцій. Результати, ускладнення.	2
17	Деформації нижньої щелепи: етіологія, патогенез, класифікація, клініка, діагностика, лікування, методи пересадки кісток та показання до них.	2

18	Дефекти нижньої щелепи: етіологія, патогенез, класифікація, клініка, діагностика, лікування, методи пересадки кісток та показання до них.	2
19	Деформації верхньої щелепи: етіологія, патогенез, класифікація, клініка, діагностика, лікування, методи пересадки кісток та показання до них.	2
20	Дефекти верхньої щелепи: етіологія, патогенез, класифікація, клініка, діагностика, лікування, методи пересадки кісток та показання до них.	2
21	Дистракційно-компресійні методи лікування дефектів і деформацій кісток лицьового черепа.	2
22	Хірургічна підготовка ротової порожнини до ортопедичного лікування Ортодонтична хірургія.	2
23	Біологічні основи імплантації зубів. Види імплантатів. Показання, протипоказання, положення.	2
24	Хірургічний етап імплантації зубів.	2
25	Підготовка альвеолярного паростка до імплантації.	2
26	Результати, ускладнення імплантації зубів, огляд та лікування.	2
27	Пародонтальна хірургія, використання матеріалів та обладнання, техніка спрямованої регенерації тканин.	2
28	Хірургічне лікування пародонтиту: показання, методика, матеріали для заміщення кістки.	2
29	Ускладнення ендодонтичних втручань та їх хірургічне лікування	2
30	Хірургічне лікування больових синдромів: невралгії, неврити щелепно-лицевої ділянки.	2
31	Синдром дисфункції СНЩС.	2
32	Артроскопія, її можливості в лікуванні захворювань СНЩС.	2
33	Післяопераційні деформації верхньої губи, піднебіння: етіологія, патогенез, клініка, методи лікування.	2
34	Параліч м'язів обличчя: етіологія, діагностика, клініка, лікування, результати.	2
35	Атрофія обличчя: етіологія, клініка, діагностика, лікування.	2
36	Мікрохірургія дефектів м'яких та кісткових щелепно -лицевої ділянки: сутність, показання, методи та прийоми операцій.	2
37	Естетична хірургія обличчя.	2
38	Зморшки: етіологія, клініка, діагностика, методи лікування.	2
39	Нориці слинних залоз: етіологія, клініка, діагностика, методи лікування.	2
40	Модульний контроль №9.	2
Разом за модуль №9		80
Модуль № 10 «Субординатура»		
1	Принципи організації хірургічної стоматологічної та щелепно-лицевої допомоги населенню.	2
2	Загальна і спеціальна підготовка хворого до амбулаторної операції та післяопераційного періоду. Наркоз, премедикація, вибір методу знеболення при хірургічних втручаннях в умовах стаціонару, поліклініки.	2
3	Аплікаційне та інфільтраційне знеболення тканин щелепно-лицевої ділянки. Серцево-легенева реанімація.	2
4	Провідникове знеболення верхньої, нижньої щелепи і прилеглих м'яких тканин. Особливості знеболення у осіб похилого та старечого віку. Фізіотерапія ускладнень, пов'язаних із знеболенням.	2
5	Типове та атипове видалення зубів, ускладнення, їх лікування, зокрема фізіотерапевтичне.	2

6	Затримані та напівзатримані зуби, ускладнення прорізування зубів. Перикороніт. Рентгендіагностика затриманих зубів.	2
7	Хірургічні методи лікування періодонтиту. Діагностика періодонтиту. Лікування. Гострий гнійний одонтогенний періостит. Діагностика, лікування.	2
8	Одонтогенний гайморит. Рентгендіагностика та лікування. Пластичне усунення оро-антральних сполучень.	2
9	Гострий, хронічний остеомієліт щелеп. Рентгендіагностика. Фізіотерапія і комплексне лікування остеомієліту.	2
10	Актиномікоз, туберкульоз, сифіліс, СНІД. Прояви в ЩЛД.	2
11	Анкілози СНЩС. Пластика СНЩС. Діагностика, хірургічне та фізіотерапевтичне лікування.	2
12	Контрактури і вивихи нижньої щелепи. Діагностика, хірургічне та фізіотерапевтичне лікування.	2
13	Гострий і хронічний неспецифічний сіалоаденіт (некалькульозний і калькульозний). Діагностика сіалоаденітів. Комплексне лікування сіалоаденітів. Сіалози.	2
14	Лімфаденіти, аденофлегмони. Абсцеси обличчя, піднебіння, щелепно-язикового жолобка, під'язичної ділянки. Фізіотерапія в лікуванні запальних процесів ЩЛД. Флегмони підщелепної, підпідборідочної ділянки, криловидно-щелепної ділянки.	2
15	Флегмона орбіти. Флегмони вилицевої, жувальної, привушної ділянки. Флегмони крило-піднебінного простору, підскроневої та скроневої ямки.	2
16	Прилоткова флегмона. Флегмона дна порожнини рота, язика та шиї, ангіна Жансуля-Людвіга.	2
17	Ускладнення запальних процесів щелепно-лицевої ділянки та їх профілактика. Принципи лікування запальних процесів щелепно-лицевої ділянки.	2
18	Пухлини слинних залоз. Пластичне усунення слинних нориць.	2
19	Доброякісні пухлини м'яких тканин. Судинні пухлини і родимі плями. Імунологічна концепція розвитку пухлин.	2
20	Білякореневі та фолікулярні кісти щелеп. Диференційна діагностика і лікування.	2
21	Одонтома щелепи, епуліді. Діагностика одонтогенних пухлин. Диференційна діагностика і лікування.	2
22	Амелобластома, остеокластома, остеома, остеодисплазія, фіброзна остеодистрофія. Рентгендіагностика, диференційна діагностика, лікування. Кісткова пластика при пухлинах кісток.	2
23	Еозинофільна гранульома, гемангіома, фіброма, хондрома. Рентгендіагностика, диференційна діагностика, лікування. Кісткова пластика при пухлинах кісток.	2
24	Рак, саркома м'яких тканин порожнини рота і обличчя, кісток лицевого черепа. Рентгендіагностика злоякісних пухлин, диференційна діагностика, лікування.	2
25	Пластичне усунення дефектів щелеп та м'яких тканин щелепно-лицевої ділянки при лікуванні злоякісних процесів.	2
26	Вогнепальні, невогнепальні пошкодження м'яких тканин щелепно-лицевої ділянки. Опіки і комбіновані пошкодження. Пластика м'яких тканин.	2
27	Фізіотерапія в комплексному лікуванні травм щелепно-лицевої	2

	ділянки.	
28	Вогнепальні, невогнепальні пошкодження кісток лицевого скелета. Ренгендіагностика пошкоджень лицевого скелета.	2
29	Комплексне лікування пошкоджень щелеп. Регенерація тканин щелепно-лицевої ділянки. Пластика після травматичних пошкоджень обличчя.	2
30	Трансплантація органів і тканин. Головний комплекс гістосумісності, РТПГ та РГПТ. Основні методи попередження відторгнення трансплантатів.	2
31	Хірургічна підготовка порожнини рота до протезування. Пластика м'яких тканин перед протезуванням.	2
32	Ускладнення ендодонтичних втручань.	2
33	Пластика альвеолярного паростка щелеп. Стоматологічна імплантація.	2
34	Хірургічні методи лікування пародонтиту.	2
35	Дефекти м'яких тканин і заміщення їх місцевими тканинами, шкірними клаптями, стеблом Філатова.	2
36	Пластична, естетична хірургія м'яких тканин і кісток лицевого черепа.	2
37	Дефекти, деформації кісток лицевого скелета; діагностика і методи лікування дефектів та деформацій щелеп.	2
38	Мікрохірургія, пластика обличчя складними составними клаптями.	2
39	Основи черепно-щелепно-лицевої хірургії, пластика кісток черепа.	2
40	Модульний контроль №10.	2
Разом за модуль №10		80
Разом		320

6.4. Теми лекційних занять

№ з/п	Тема	Кількість годин
Модуль № 1 «Пропедевтика хірургічної стоматології»		
1	Історія хірургічної стоматології та щелепно-лицевої хірургії, їх визначення і завдання. Підготовка хворого до операції. Визначення болю; реакції організму на біль, операційну травму. Знеболення в хірургічній стоматології. Місцеве знеболення. Показання та протипоказання до нього, принципи премедикації, нейролептаналгезії. Ускладнення місцевого та загального знеболення, їх лікування та профілактика. Основи серцево-легеневої реанімації.	2
2	Загальне знеболення: показання та протипоказання, принципи премедикації, нейролептаналгезії. Ускладнення місцевого та загального знеболення, їх лікування та профілактика. Основи серцево-легеневої реанімації. Видалення зубів: інструментарій, показання та протипоказання, підготовка хворого, ускладнення під час видалення зуба і в післяопераційному періоді, їх лікування та профілактика. Затримані та напівзатримані зуби. Етіологія, клініка, діагностика, лікування, ускладнення. Перикороніти.	2
Разом за модуль №1		4
Модуль № 2 «Пропедевтика хірургічної стоматології»		

1	Класифікація запальних процесів ЩЛД. Періодонтити: етіологія, патогенез, класифікація, клінічний перебіг, ускладнення, профілактика. Одонтогенна гранульома обличчя: клініка, лікування, діагностика, лікування, ускладнення, профілактика.	2
2	Остеомієліт щелеп: етіологія, патогенез, класифікація. Гострий і хронічний одонтогенний остеомієліт щелеп: клініка, лікування, діагностика, лікування, ускладнення, профілактика.	2
3	Специфічні запальні процеси ЩЛД (актиномікоз, туберкульоз, сифіліс): етіологія, класифікація, клінічний перебіг, діагностика, лікування. Лімфаденіти ЩЛД: етіологія, класифікація, клінічний перебіг, діагностика, лікування. Фурункули та карбункули ЩЛД: етіологія, класифікація, клінічний перебіг, діагностика, лікування.	2
Разом за модуль №2		6
Модуль № 3 «Абсцеси і флегмони ЩЛД»		
1	Абсцеси, флегмони ЩЛД: визначення, класифікація, етіологія, патогенез, клініка, принципи лікування, ускладнення, профілактика. Етіологічні та патогенетичні принципи лікування запальних процесів ЩЛД. Абсцеси щелепно-язикового жолобка, піднебіння, під'язикового валика . Флегмона: підщелепної, щічної, жувальної, позащелепної, підпідборідної ділянок. Флегмона дна порожнини рота та шиї, гнилісно-некротична ангіна Жансуля-Людвіга, флегмони, абсцеси язика: етіологія, патогенез, клініка, діагностика, лікування, ускладнення, профілактика.	2
2	Флегмона приглоткового простору, крило-піднебінної ямки, орбіти, виличної, скроневої, підскроневої, крило-щелепної ділянки: етіологія, патогенез, клініка, диференційна діагностика, лікування, ускладнення, профілактика. Лімфаденіти ЩЛД: етіологія, патогенез, клініка, диференційна діагностика. Бешиха обличчя, нома, фурункули та карбункули ЩЛД: етіологія, патогенез, клініка, диференційна діагностика.	2
Разом за модуль №3		4
Модуль № 4 «Ускладнення запальних процесів ЩЛД»		
1	Ускладнення запальних процесів ЩЛД (сепсис, медіастеніт, абсцес мозку, тромбоз печеристого синусу, тощо): етіологія, патогенез, клініка, диференційна діагностика. Одонтогенний гайморит : етіологія, патогенез, клініка, диференційна діагностика.	2
2	Артрити, артрози СНЩС: етіологія, патогенез, клініка, диференційна діагностика, лікування, профілактика. Синдром больової дисфункції СНЩС. Хірургічна артроскопія СНЩС.	2
3	Гострі і хронічні сіалоденіти: етіологія, патогенез, клініка, диференційна діагностика, лікування. Слино-кам'яна хвороба: етіологія, патогенез, клініка, диференційна діагностика, лікування.	2
Разом за модуль № 4		6
Модуль № 5 «Доброякісні пухлини та пухлиноподібні новоутворення ЩЛД»		
1	Доброякісні пухлини та пухлиноподібні новоутворення м'яких тканин ЩЛД (папілома, фіброма, ліпома, гемангіома, атерома, нейрофіброматоз, кісти м'яких тканин): етіологія, патогенез, класифікація, гістологічна будова, клініка, диференційна діагностика, лікування та профілактика ускладнень. Пухлиноподібні новоутворення щелеп: кісти (одонтогенні та неодонтогенні), остеодисплазія та остеодистрофія, еозинофільна	2

	гранульома: класифікація, етіологія, патогенез, гістологічна будова, клініка, діагностика, лікування та запобігання ускладнень.	
2	Доброякісні одонтогенні та неодонтогенні пухлини щелеп (амелобластома, одонтома, цементома, одонтогенна фіброма, остеобластокластома, остеома, остеїд-остеома, хондрома, десмопластична фіброма, епулід тощо): класифікація, гістологічна будова, клініка, диференційна діагностика, лікування та профілактика ускладнень.	2
Разом за модуль № 5		4
Модуль № 7 «Військова стоматологія. Вогнепальні і невогнепальні пошкодження м'яких тканин ЩЛД, переломи нижньої щелепи»		
1	Визначення та завдання військової стоматології, стоматології екстремальних умов. Військово-медична доктрина армії. Організація хірургічної допомоги щелепно-лицевим пораненим в армії у мирний час, в екстремальних умовах, під час терактів, військових дій. Травматична хвороба: патогенез, клініка, лікування, ускладнення. Особливості пошкоджень щелепно-лицевої ділянки (ЩЛД). Класифікація, хірургічна обробка ран м'яких тканин ЩЛД. Сучасна вогнепальна рана, її лікування. Ускладнення пошкоджень ЩЛД: кровотеча, асфіксія, шок, синдром тривалого здавлення тканин обличчя.	2
Разом за модуль № 7		2
Модуль № 8 «Наслідки вогнепальних ран. Вогнепальні та невогнепальні пошкодження виличних та носових кісток, переломи верхньої щелепи»		
1	Вогнепальні та невогнепальні пошкодження верхньої, нижньої щелеп: анатомія пошкоджень, патогенез, класифікація, статистика, клініка, діагностика, евако-транспортна іммобілізація. Методи консервативного (шини, капи) та оперативного (остеосинтез, апарати) лікування переломів кісток лицевого черепа. Види загоєння переломів щелеп.	2
2	Невогнепальні та вогнепальні переломи виличних та носових кісток у військовий, мирний час та в екстремальних умовах: класифікація, частота, клініка, діагностика, лікування. Ускладнення.	2
Разом за модуль № 8		4
Модуль № 9 «Пластична та косметична хірургія в клініці хірургічної стоматології»		
1	Анкілози скронево-нижньощелепного суглоба: етіологія, патогенез, класифікація, клініка, діагностика та лікування анкілоза.	2
2	Контрактура нижньої щелепи: етіологія, класифікація, клініка, диференційна діагностика, лікування, профілактика. Вивихи нижньої щелепи: етіологія, клініка, діагностика, лікування	2
3	Історія пластичної хірургії. Місцевопластичні операції у щелепно-лицевій ділянці. Принципи планування, методи та прийоми місцевопластичних операцій.	2
4	Дефекти шкіри обличчя, слизової оболонки порожнини рота, носа, методи закриття їх вільним клаптем: показання, методи вільної шкірної пластики. Набуті дефекти і деформації губ, щік, носа, підборіддя; усунення їх місцевими тканинами, зокрема клаптем на ніжці. Філатовське стебло. Показання до заміщення дефектів тканин і органів ЩЛД філатовським стеблом. Методи заготовки стебла, міграції,	2

	тренування і закриття дефекту.	
5	Розвиток черепа і черепно-щелепно-лицевих деформацій. Обстеження та підготовка хворих до операції. Біологічні основи остеогенезу. Кісткові та хрящеві трансплантати, імплантати. Принципи їх застосування. Регенерація кісткової тканини щелеп. Остеогенна та остеоіндуктивна терапія.	2
6	Деформації, дефекти верхньої та нижньої щелеп: етіологія, патогенез, класифікація, клініка, діагностика, суть методів хірургічного лікування і показання до них.	2
7	Дистракційні та компресійні методи лікування дефектів і деформацій верхньої та нижньої щелеп, лікування.	2
8	Пародонтальна хірургія. Передпротезна хірургія. Стоматологічна імплантація. Хірургічний етап.	2
9	Післяопераційні деформації верхньої губи і піднебіння: етіологія, патогенез, клініка, хірургічні методи лікування деформації. Нориці щелепно-лицевої ділянки, слинних залоз: етіологія, клініка, діагностика, хірургічні методи лікування.	2
10	Проблеми косметичної хірургії. Зморшки обличчя та шиї: етіологія, клініка, діагностика, хірургічні методи лікування. Параліч м'язів обличчя: етіологія, клініка, хірургічні методи лікування. Атрофія обличчя: етіологія, клініка, діагностика, хірургічні методи лікування. Мікрохірургія м'яких і кісткових тканин щелепно-лицевої ділянки. Основи черепно-щелепно-лицевої хірургії.	2
Разом за модуль № 9		20
Модуль № 10 «Субординатура»		
1	Принципи організації хірургічної стоматологічної та щелепно-лицевої допомоги населенню. Загальна і спеціальна підготовка хворого до амбулаторної операції та післяопераційного періоду. Наркоз, премедикація, вибір методу знеболення при хірургічних втручаннях в умовах стаціонару, поліклініки. Аплікаційне та інфільтраційне знеболення тканин щелепно-лицевої ділянки. Серцево-легенева реанімація.	2
2	Типове та атипове видалення зубів, ускладнення, їх лікування, зокрема фізіотерапевтичне. Затримані та напівзатримані зуби, ускладнення прорізування зубів. Перикороніт. Ренгендіагностика затриманих зубів.	2
3	Артрита та артрози скронево-нижньощелепного суглоба. Анкілози СНЩС. Пластика СНЩС. Контрактури і вивихи нижньої щелепи. Діагностика, хірургічне та фізіотерапевтичне лікування.	2
4	Лімфаденіти, аденофлегмони. Абсцеси обличчя, піднебіння, щелепно-язикового жолобка, під'язичної ділянки. Фізіотерапія в лікуванні запальних процесів ЩЛД.	2
5	Приглоткова флегмона. Флегмона дна порожнини рота, язика та шиї, ангіна Джансуля-Людвіга. Ускладнення та їх профілактика. Принципи лікування запальних процесів щелепно-лицевої ділянки.	2
6	Білякореневі та фолікулярні кісти щелеп. Одонтома щелепи, епуліди. Діагностика одонтогенних пухлин. Диференційна діагностика і лікування.	2
7	Рак, саркома м'яких тканин порожнини рота і обличчя, кісток лицевого черепа. Пластичне усунення дефектів щелеп та м'яких тканин щелепно-лицевої ділянки. Рентгендіагностика злоякісних пухлин, диференційна діагностика, лікування.	2

8	Вогнепальні, невогнепальні пошкодження м'яких тканин щелепно-лицевої ділянки. Опіки і комбіновані пошкодження. Пластика м'яких тканин. Фізіотерапія в комплексному лікуванні травм щелепно-лицевої ділянки.	2
9	Пластика після травматичних пошкоджень обличчя. Трансплантація органів і тканин. Головний комплекс гістосумісності, РТПГ та РГПТ. Основні методи попередження відторгнення трансплантатів.	2
10	Дефекти, деформації кісток лицевого скелета; діагностика і методи лікування дефектів, деформацій щелеп. Мікрохірургія, пластика обличчя складними составними клаптями. Основи черепно-щелепно-лицевої хірургії, пластика кісток черепа.	2
Разом за модуль № 10		20
Разом		70

6.5. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
		денна
Модуль № 1 «Пропедевтика хірургічної стоматології»		
1	Організація кабінету хірургічної стоматології в амбулаторії.	4
2	Асептика та антисептика в хірургічній стоматології.	2
3	Загальні ускладнення місцевого знеболення.	2
4	Місцеві ускладнення місцевого знеболення.	2
5	Інтенсивна терапія, серцево-легенева реанімація в щелепно-лицевій хірургії.	4
Разом за модуль № 1		14
Модуль № 2 «Пропедевтика хірургічної стоматології»		
1	Ренгендіагностика стоматологічних захворювань.	3
2	Патофізіологічні засади клінічного перебігу запальних процесів ЩЛД.	4
3	Патофізіологічні засади лікування запальних процесів ЩЛД.	5
4	Фізіотерапевтичні методи лікування стоматологічних захворювань. Деонтологія в стоматології	4
Разом за модуль № 2		16
Модуль № 3 «Абсцеси і флегмони ЩЛД»		
1	Загальне, місцеве знеболення ЩЛД: особливості проведення, ускладнення та методи їх усунення.	4
2	Невідкладні стани, принципи надання допомоги.	4
3	Топографічна анатомія ЩЛД. Основні принципи проведення розтинів в ЩЛД.	4
4	Прояви лімфаденіту ЩЛД при специфічних захворюваннях: туберкульоз, актиномікоз, сифіліс, СНІД.	3
Разом за модуль № 3		15
Модуль № 4 «Ускладнення запальних процесів ЩЛД»		
1	Додаткові методи дослідження в ЩЛД при запальних процесах. Вивчення аналізів крові, імунограм.	2
2	Сучасні засоби медикаментозної терапії при гнійно-запальних захворюваннях ЩЛД.	2
3	Системні захворювання слинних залоз.	2
4	Сучасні методи дослідження слинних залоз.	2
5	Нормальна та патологічна анатомія СНЩС. Сучасні методи діагностики та лікування захворювань СНЩС.	2

Разом за модуль № 4		10
Модуль № 5 «Доброякісні пухлини та пухлиноподібні новоутворення ЩЛД»		
1	Система імунітету при пухлинах і пухлиноподібних процесах ЩЛД.	2
2	Методи обстеження хворих з пухлинними та пухлиноподібними процесами ЩЛД. Біопсія.	2
3	Диференційна діагностика кіст м'яких тканин ЩЛД.	2
4	Сучасні методи лікування гемангіом м'яких тканин ЩЛД.	2
5	Сучасні методи діагностики, лікування гемангіом кісток ЩЛД.	2
6	Написання історії хвороби.	2
Разом за модуль № 5		12
Модуль № 6 «Злоякісні пухлини ЩЛД»		
1	Біологічні принципи лікування доброякісних та злоякісних пухлин ЩЛД.	1
2	Онкогенез. Сучасні погляди на біологічні засади онкогенезу.	1
3	Сучасні методи лікування злоякісних пухлин м'яких тканин.	2
4	Сучасні методи лікування злоякісних пухлин кісток щлд. Усунення кісткових дефектів ЩЛД після видалення пухлин.	2
5	Диференційна діагностика доброякісних і злоякісних пухлин ЩЛД.	2
Разом за модуль № 6		8
Модуль № 7 «Військова стоматологія. Вогнепальні і невогнепальні пошкодження м'яких тканин ЩЛД, переломи нижньої щелепи»		
1	Надання невідкладної медичної допомоги при травматичному, больовому шоці на етапах лікування.	1
2	Надання невідкладної медичної допомоги при ушкодженнях судин обличчя, шиї на етапах лікування.	1
3	Надання невідкладної медичної допомоги при різних видах асфіксій.	1
4	Сучасні методи лікування синдрому тривалого здавлення тканин обличчя (екстракорпоральна гемосорбція, плазмафорез та ін.), неврологічних змін після травми.	2
5	Хірургічні методи обробки ран м'яких тканин ЩЛД, види швів.	1
6	Сучасні методи діагностики пошкоджень тканин обличчя.	1
7	Досягнення вітчизняних вчених, співробітників кафедри при пошкодженні нижньої, верхньої щелеп.	1
8	Диференційна діагностика пухлин слинних залоз. Диференційна діагностика виразок ЩЛД.	1
9	Сучасні методи діагностики та диференційна діагностика лімфаденопатій ЩЛД.	1
Разом за модуль № 7		10
Модуль № 8 «Наслідки вогнепальних ран. Вогнепальні та невогнепальні пошкодження виличних та носових кісток, переломи верхньої щелепи»		
1	Досягнення вітчизняних вчених, співробітників кафедри при пошкодженні виличної кістки, виличного комплексу, органу зору, слезного апарата.	2
2	Остеосинтез при переломах кісток обличчя, біологічні засади регенерації кісткової тканини.	2
3	Діагностика, клініка, лікування лобно-лицевої, черепно-лицевої травми.	2
4	Дистракційно-компресійні методи лікування переломів кісток ЩЛД, досягнення вітчизняних вчених, співробітників кафедри.	2
5	Комбіновані та поєднані пошкодження тканин ЩЛД.	2
Разом за модуль № 8		10
Модуль № 9 «Пластична та косметична хірургія в клініці хірургічної стоматології»		

1	Анкілози скронево-нижньощелепного суглоба та контрактури нижньої щелепи: етіологія, патогенез, класифікація, клініка, діагностика, хірургічне та консервативне лікування, профілактика. Артроскопія, її можливості в лікуванні хвороб СНЦС.	5
2	Місцева пластика дефектів шкіри та слизової оболонки в щелепно-лицевій ділянці. Принципи планування, методики та прийоми. Історія розвитку проблеми. Основи планування пластики місцевими тканинами на обличчі та шиї.	5
3	Методики усунення набутих дефектів та деформацій губ, щік, носа, підборіддя. Застосування різних видів клаптів тканин. Нориці слинних залоз: етіологія, клініка, діагностика, принципи лікування.	5
4	Циліндричні шкірні клапті для усунення відділених дефектів шкіри та слизової оболонки (клапоть Джилліса, Філатовське стебло). Показання та протипоказання до застосування. Особливості підготовки та проведення втручань. Комплексна реабілітація пацієнта.	5
5	Вільні клапті шкіри та слизової оболонки порожнини рота для закриття дефектів різного виду. Методики усунення тотальних і субтотальних дефектів носа.	5
6	Вроджені вади щелепно-лицевої ділянки. Ембріогенез та розвиток щелепно-лицевої ділянки, черепно-щелепно-лицеві деформації. Принципи діагностики та реабілітації пацієнтів.	5
7	Основи фізіології кісткової тканини. Ріст та регенерація кісткової тканини щелеп. Принципи остеогенної та остеоіндуктивної терапії. Застосування остеопластичних матеріалів.	5
8	Основи трансплантації органів і тканин. Поняття про головний комплекс гістосумісності. Основи трансфузіології. Побічні реакції після трансплантації: РТПГ та РГПТ. Основні методи запобігання відторгненню трансплантатів.	5
9	Біологічні засади та методи трансплантації кісткових, хрящових тканин. Принципи і методи імплантації штучних конструкцій. Результати, ускладнення.	5
10	Деформації, дефекти нижньої щелепи: етіологія, патогенез, класифікація, клініка, діагностика, лікування, методи кісткової пластики і показання до них. Ортодонтична та ортогнатична хірургія.	5
Разом за модуль № 9		50
Модуль № 10 «Субординатура»		
1	Деформації, дефекти верхньої щелепи: етіологія, патогенез, класифікація, клініка, діагностика, лікування, методи кісткової пластики і показання до них. Ортодонтична та ортогнатична хірургія.	5
2	Застосування дистракційно-компресійних методів лікування при дефектах та деформаціях кісток лицевого черепа. Хірургічна підготовка порожнини рота до ортопедичного лікування.	5
3	Стоматологічна імплантація: біологічні основи, принципи, матеріали. Показання, протипоказання, техніка. Класифікація дентальних імплантатів. Виконання хірургічного етапу стоматологічної імплантації, підготовка щелеп до процедури. Ускладнення стоматологічної: принципи діагностики та лікування	6
4	Хірургія пародонту. Основні операції. Матеріали та техніка. Направлена регенерація кісткової тканини та пародонту. Методики хірургічного лікування пародонтиту: показання, техніка, кістково-замісні матеріали.	6
5	Прозопалгії (больові синдроми обличчя): невралгії, неврити та нейропатії чутливих нервів. Хірургічні аспекти.	5

6	Ускладнення ендодонтичних втручань та їх хірургічне лікування. Синдром больової дисфункції СНЩС.	5
7	Ураження лицевого нерва. Паралічі та парези мимічної мускулатури: етіологія, діагностика, клініка, принципи лікування. Геміатрофія обличчя (синдром Перрі-Ромберга): поняття, етіо-патогенез, діагностика, принципи лікування.	6
8	Принципи діагностики та лікування післяопераційних деформацій верхньої губи та піднебіння. Мікрохірургія при дефектах м'яких і кісткових тканин щелепно-лицевої ділянки: сутність, показання, методи і техніка виконання операцій.	6
9	Основи естетичної хірургії обличчя. Зморшки: етіологія, клініка, діагностика, методи лікування.	6
Разом за модуль № 10		50
Разом		195

7. ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ, ВИКОРИСТАННЯ ЯКИХ ПЕРЕДБАЧАЄ НАВЧАЛЬНА ДИСЦИПЛІНА

Згідно договору з ТОВ «Університетська стоматологічна поліклініка»:

Матеріально-технічне забезпечення

Стоматологічний факультет

(м. Ужгород, вул. Університетська 16)

Аудиторія №105а (площа 21 м²)

1. Стоматологічна установка Ajax – 1 шт
2. Камера для зберігання стерильних інструментів «Панмед-1С» – 1 шт
3. Стоматологічний столик – 1 шт,
4. Лотки – 8 шт
5. Стоматологічні дзеркала – 6 шт
6. Стоматологічні зонди – 6 шт
7. Стоматологічні пінцети – 8 шт
8. Стоматологічні гладилки – 4 шт
9. Штопфери – 3 шт
10. Шпателя – 5 шт
11. Скельця – 5 шт
12. Шприц карпульний – 2 шт
13. Шприц інтралігаментарний – 1 шт
14. Щипці для видалення верхніх зубів – 8 шт
15. Щипці для видалення нижніх зубів – 8 шт
16. Елеватори прямі та кутові – 1 шт
17. Хірургічний пінцет – 3 шт
18. Распатори – 3 шт
19. Голкотримачі – 3 шт
20. Затискачі – 3 шт
21. Фрези кісткові довга та коротка – 2 шт
22. Тримач для леза – 2 шт
23. К'юретажні ложки – 4 шт,
24. Тримачі (Фарабефа) – 2 шт.
25. Диван шкіряний – 1 шт
26. Холодильник – 1 шт
27. Комплект меблів - 1 шт

Стоматологічний факультет
(м. Ужгород, вул. Університетська 16)

Аудиторія №105 (площа 24 м2)

1. Диван кутовий – 1 шт
2. Стіл кутовий офісний – 1 шт
3. Шафа-купе – 1 шт
4. Стільці офісні – 7 шт
5. Стіл-учнівський – 1 шт
6. Крісло офісне – 1 шт
7. Принтер HP – M130 – 1 шт
8. Принтер Canon – 1 шт
9. Телевізор Sony – 1 шт
10. Комп'ютер персональний (монітор, системний блок, клавіатура) – 1 шт

Стоматологічний факультет
(м. Ужгород, вул. Університетська 16)

Аудиторія №106 (площа 24 м2)

1. Установа стоматологічна «Сатва комбі – НВ4» - 1 шт
2. Стілець офісний з столиком – 14 шт
3. Стіл офісний – 1 шт
4. Комплект меблів – 1 шт
5. Шафа – 1 шт

Стоматологічний факультет
(м. Ужгород, вул. Університетська 16)

Аудиторія №106а (операційний зал) (площа 44 м2)

1. Установа стоматологічна Sundarb – 1 шт
2. Установа стоматологічна Logos SN00ABZ – 1 шт
3. Установа стоматологічна SDS68-J – 1 шт
4. Камера для зберігання стерильних інструментів «Панмед-1С» - 1 шт
5. Столик-медичний – 5 шт
6. Столик-медичний на колесах – 3 шт
7. Крісло стоматологічне – 2 шт
8. Столик стоматологічний скляний – 2 шт
9. Столик стоматологічний металевий – 1 шт
10. Автоклав Euronda – 1 шт
11. Аспіраційна система Cattani – 1 шт
12. Пакувальна машина для стерилізації – 1 шт
13. Аплікатор Voles на пластиковій паличці з пробіркою, середовищем Amies (стерильні) – 20 шт.
14. Лотки – 5 шт
15. Стоматологічні дзеркала – 5 шт
16. Стоматологічні зонди – 5 шт
17. Стоматологічні пінцети – 6 шт
18. Стоматологічні гладилки – 3 шт
19. Штопфери – 2 шт

20. Шпателя – 4 шт
21. Скельця – 4 шт
22. Шприц карпульний – 2 шт
23. Шприц інтралігаментарний – 1 шт
24. Щипці для видалення верхніх зубів – 8 шт
25. Щипці для видалення нижніх зубів – 8 шт
26. Елеватори прямі та кутові – 1 шт
27. Хірургічний пінцет – 3 шт
28. Распатори – 3 шт
29. Голкотримачі – 3 шт
30. Затискачі – 3 шт
31. Фрези кісткові довга та коротка – 2 шт
32. Тримач для леза – 2 шт
33. К'юретажні ложки – 3 шт,
34. Тримачі (Фарабефа) – 2 шт.

Інформаційне забезпечення:

1. Навчальні посібники, підручники, навчальні таблиці, мультимедійні лекції, тексти та конспекти лекцій. Методичні розробки для студентів з практичних занять. Збірник тестових завдань. Електронний банк тестових завдань, банк тестових завдань на паперових носіях, ситуаційні завдання.
2. Система електронного навчання <https://e-learn.uzhnu.edu.ua/>

8. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основна література:

1. Щелепно-лицева хірургія: підручник/ О.О. Тимофєєв. - 3-є видання - Київ: видавництво «Медицина» 2022. – 792 с.
2. Мочалов Ю.О. Невідкладні стани в практиці хірургічної стоматології (методичні вказівки) / Ю.О. Мочалов, Н.М. Гема-Багіна, О.А. Дуло, Гелей В.М. – Ужгород: ДВНЗ «Ужгородський національний університет», 2022. – 32 с. <https://dspace.uzhnu.edu.ua/jspui/handle/lib/54170>
3. Старченко І.І. Патоморфологія основних захворювань щелепно-лицьової ділянки / І.І. Старченко, Б.М. Филенко, В.В. Черняк. – Нова книга, 2019. – 128 с.
4. Стоматологія: у 2 книгах. — Книга 2: підручник (ВНЗ III—IV р. а.) / М.М. Рожко, І.І. Кириленко, О.Г. Денисенко та ін.; за ред. М.М. Рожка. — 2-е вид. Київ : «Медицина», 2018. – 992 с.
5. Алгоритми виконання стоматологічних і медичних маніпуляцій для підготовки до Державної атестації студентів 5 курсу за спеціальністю «Стоматологія» / В.О. Маланчук, О.С. Воловар та ін. – К.: Книга плюс, 2018. – 387 с.
6. Доброякісні та злоякісні пухлини щелепно-лицьової ділянки. / [Л.М. Скакун] -2018.– Тернопіль: Укрмедкнига. – 68 с.
7. Timofieiev O.O. Anesthesia in Oral and Maxillofacial Surgery / O.O. Timofieiev, I.I. Fesenko. - Kyiv: OMF Publishing, 2016. -325 p.
8. Харьков Л. В. Хірургічна стоматологія та щелепно-лицева хірургія дитячого віку: нац. підруч. для студ. вищих мед. навч. закл. III-IV рівнів акредитації / Л. В. Харьков, Л. М. Яковенко, І. Л. Чехова ; за ред. Л. В. Харьков. - Київ : Медицина, 2015. – 496 с.
9. Біологічна деконтамінація відбитків, отриманих з різних відбиткових матеріалах. Брехлічук П.П., Бойко Н.В., Баті В.В. Ужгород, Україна - 2022 рік - 25 с.
10. Жеро Н. І., Потапчук А. М., Гелей В. М., Гелей Н. І., Русин В. В. та інші. Журнал обліку роботи лікаря-інтерна за фахом "Стоматологія". – Ужгород: ДВНЗ "УжНУ", 2022. – 107 с. <https://dspace.uzhnu.edu.ua/jspui/handle/lib/51985>
11. Мочалов Ю.О., Гелей В. М., Гелей Н. І. Методичні рекомендації (для викладачів) для підготовки до практичних занять з хірургічної стоматології для підготовки фахівців

- другого (магістерського) рівня вищої освіти галузі знань 22 «Охорона здоров'я» спеціальності 221 «Стоматологія» факультет, курс: стоматологічний, V. Змістовий модуль «Реконструктивно-відновна хірургія ЩЛД». Ужгород: ДВНЗ «Ужгородський національний університет»; 2022. 169 с. <https://dspace.uzhnu.edu.ua/jspui/handle/lib/54173>
12. Мочалов Ю. О., Гелей В. М., Гелей Н. І. Методичні рекомендації для підготовки до практичних занять з хірургічної стоматології (для викладачів) для підготовки фахівців другого (магістерського) рівня вищої освіти галузі знань 22 «Охорона здоров'я» спеціальності 221 «Стоматологія» факультет, курс: стоматологічний, V. Змістовий модуль «Субординатура». Ужгород: ДВНЗ «Ужгородський національний університет»; 2022. 252 с. <https://dspace.uzhnu.edu.ua/jspui/handle/lib/54175>
13. Мочалов Ю. О., Гелей В. М., Гелей Н. І. Методичні рекомендації для самостійної роботи для підготовки фахівців другого (магістерського) рівня вищої освіти галузі знань 22 «Охорона здоров'я» спеціальності 221 «Стоматологія» факультет, курс: стоматологічний, V. Змістовий модуль «Субординатура». Ужгород: ДВНЗ «Ужгородський національний університет»; 2022. 422 с. <https://dspace.uzhnu.edu.ua/jspui/handle/lib/54176>
14. Мочалов Ю.О., Гелей В. М., Гелей Н. І. Методичні рекомендації (для самостійної роботи) з хірургічної стоматології для підготовки фахівців другого (магістерського) рівня вищої освіти галузі знань 22 «Охорона здоров'я» спеціальності 221 «Стоматологія» факультет, курс: стоматологічний, V. Змістовий модуль «Реконструктивно-відновна хірургія ЩЛД». Ужгород: ДВНЗ «Ужгородський національний університет»; 2022. 118 с. <https://dspace.uzhnu.edu.ua/jspui/handle/lib/54174>

Додаткова література:

1. Невідкладні стани у стоматологічній практиці: навчальний посібник (ВНЗ IV р. а.) / І.М. Скрипник, П.М. Скрипников, Л.Я. Богашова, О.Ф. Гопко. 2-е вид., випр. 2017. 224 с.
2. Кононенко Ю. Г. Купновицька І. Г. Невідкладні стани на амбулаторному прийомі у стоматолога – Вінниця, Новая книга, 2017. – 288 с.
3. Медицина надзвичайних ситуацій. Організація надання першої медичної допомоги: навчальний посібник (ВНЗ II—IV р. а.) / В.С. Тарасюк, М.В. Матвійчук, В.В. Паламар та ін.; за ред. В.С. Тарасюка. 4-е вид., випр. 2017. – 528 с.
4. Хірургічні етапи дентальної імплантації (Базовий курс): навчальний посібник для студентів стоматологічних факультетів вищих медичних закладів IV рівня акредитації / Аветіков Д.С., Криничко Л.Р., Ставицький С.О.. ВДНЗУ «УМСА». Полтава: 2016. – 108 с.

Додаток 2

**Результати перегляду
робочої програми навчальної дисципліни**

Робоча програма перезатверджена на 20___ / 20___ н.р. без змін; зі змінами (Додаток ___).
(потрібне підкреслити)

протокол № ___ від «___» _____ 20___ р. Завідувач кафедри _____
(підпис) (Прізвище ініціали)

Робоча програма перезатверджена на 20___ / 20___ н.р. без змін; зі змінами (Додаток ___).
(потрібне підкреслити)

протокол № ___ від «___» _____ 20___ р. Завідувач кафедри _____
(підпис) (Прізвище ініціали)

Робоча програма перезатверджена на 20___ / 20___ н.р. без змін; зі змінами (Додаток ___).
(потрібне підкреслити)

протокол № ___ від «___» _____ 20___ р. Завідувач кафедри _____

(підпис) (Прізвище ініціали)

Робоча програма перезатверджена на 20 ___ / 20 ___ н.р. без змін; зі змінами (Додаток ___).
(потрібне підкреслити)

протокол № ___ від « ___ » _____ 20 ___ р. Завідувач кафедри _____
(підпис) (Прізвище ініціали)